BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN !

savaş yolu

21

HAFTALIK GAZETE

6 Eylül 1979 Perşembe

Yıl:1

10 TL

Bu sayıda

TKP 59 yıldır savaş veriyor

8 Ağustos

● ODTÜ'nün açılış töreninde, bir kısım öğrencinin İstiklâl Marşı çalınırken ayağa kalkmaması ve Enternasyonali söylemeleri olayı tekelci basın ve ODTÜ de yeni provokasyonlar tezgâhlamak isteyen çevrelerce büyütülüyor.

● İzmir'den sonra Diyarbakır Belediyesinde de, Genel İş greve başladı.

9 Ağustos

● Madenlerin Devletçe işletilmesini öngören yasa yürürlüğe girdiği halde demir ocaklarında özel firmaların üretimi hâlâ sürdürdüğü bildirildi.

● Sıkıyönetim mahkemelerinde 17 bin dava dosyası var. Şimdiye kadar sadece 1400 dava sonuçlanmış durumda.

● TÜSİAD Sosyalist Ülke yatırımlarının zararlı olduğunu ileri sürdü.

● İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin «İşçiye yüksek, memura az zam adalete aykırıdır» dedi ve işçi ücretlerine zamları eleştirdi.

10 Ağustos

● ODTÜ olayını büyütme çabaları sürüyor. Ankara savcılığı olayla ilgili soruşturma açtı.

● Ankara'da, faşist komandoların ihbarı üzerine bildiri dağıttığı gerekçesiyle aranan TÜS-DER üyesi Müjgan Doğan'ın üç yaşındaki kızı, annesini bulmakta «yem» olarak kullanılmak üzere polis tarafından bulunduğu kreşten kaçırıldı ve karakolda 15 saat rehin tutuldu.

● BOSSA'da direnişe geçen 900 işçi gözaltına alındı, bir gün sonra serbest bırakıldılar.

11 Ağustos

● Yağ darlığı sürüyor. Ticaret Bakanı Köprülüler bazı yağ fabrikalarının düşük kapasite ile çalışmasının darlığın nedeni olduğu görüşünü tekrarladı.

● Yer yer iki üç katına varan ilaç zammının yankıları sürüyor. 74 ilaç şirketinden 18'inin üretimin yüzde 70'ini elinde bulundurduğu bildiriliyor.

● TSİP Seçim dönemi sözcülerinden Ali Kar, 141 ve 142. maddelerin varlığının seçimlere antidemokratik bir nitelik kazandırdığını bildirdi ve TKP üzerindeki yasağın kaldırılmasını istedi.

● Türkiye'nin çeşitli yerlerinde, İstanbul'un pekçok semtinde, Eskişehir, Gaziantep, Zonguldak ve Lüleburgaz'da yapılan MHP'ye karşı gösterilerde Türkeş'in maketi yakıldı. Gösteriler, 18 Ağustos'ta 40 ilde mitinglerle sürecek Faşizme Karşı Savaş Kampanyasının bir parçası olarak düzenleniyor.

13 Ağustos

● Zonguldak'ta Grizu patlamasından 6 işçi öldü, 5 işçi yaralandı.

● İzmir Belediye grevinde anlaşmaya varıldı.

● Ayakkabı imalatçıları, tekellere karşı direniş kararı aldılar.

● Odalar Birliğinde yolsuzluk belirlendi. Eski Başkan Sezai Dıblan'a yasal olmayan 4 milyonluk bir ödeme yapılmış. Dıblan ve yönetim kurulu hakkında soruşturma açıldı.

15 Ağustos

● Ankara'da FKÖ'nün büro açması için protokol imzalandı. Büro yakında açılacak.

● 4 Yıl önce ölen gençlik lideri, Harun Karadeniz ölümünün yıldönümünde mezarı başında ilerici gençler tarafından anıldı.

● MHP kapatılsın kampanyası, heryerde çeşitli eylemlerle sürerken 18-26 Ağustos haftasının faşizme karşı savaş haftası olarak ilan edildiği demokratik kuruluşlarca açıklandı.

● İGD Genel Başkanı ODTÜ'deki olaylar üzerine bir açıklama yaptı.

17 Ağustos

● Demirel ailesinin MC döneminde kullandıkları kredilerin 412 milyon liralık bölümünün usulsüz olduğu açıklandı.

● Başbakan Ecevit ve bazı bakanlarla Türk İş Yönetim kurulu üyelerinin yaptıkları ortak toplantıdan sonra, Ecevit, Türk-İş'in hükümetten istemlerini kabul ederken, başta DİSK olmak üzere Türk İş dışında kalan işçi kuruluşlarını yüksek ücret zamları istedikleri için tekelci sermaye ile işbirliği yapmakla suçladı.

18 Ağustos

● Demirel ailesinin 361 milyon vergi borcu olduğu açıklandı

● İstanbul Cevizli sigara fabrikasında, MC döneminde işe alınmış komandoların çıkardıkları olaylar nedeniyle üretim durdu.

● Tüm engelleme ve baskılara karşın, 25'den fazla merkezde «MHP kapatılsın can güvenliği sağlansın» miting ve yürüyüşleri yapıldı.

● 14 Ekim seçimleri için bağımsız adaylığını koyanlar açıklandı. Bağımsızlar arasında İstanbul'dan İKD Genel Başkanı Beria Onger de var.

19 Ağustos

● DYF-İş'in demiryollarında aldığı grev kararı Bakanlar kurulu tarafından bir ay süreyle ertelendi.

Enternasyonalizm ve yurtseverlik

ODTÜ'nün açılışında bir kısım öğrencinin İstiklâl Marşı çalınırken ayağa kalkmaması ve daha sonra Enternasyonal'i söylemesi, ODTÜ'de yeni provokasyonlar düzenlemek ve bu eğitim kurumunu kapalı tutmak isteyen çevreler, tekelci basın ve gericilik güçleri tarafından, tüm olanaklar kullanılarak olağanüstü boyutlarda büyütüldü.

Konunun boyutlarını çok aşan biçimde büyütülmesi üzerine İGD Genel Başkanı yaptığı açıklamada, enternasyonalizm ile yurtseverliğin karşıkarşıya getirilemeyeceğini, devrimci gençliğin ateşli enternasyonalist olduğu kadar coşkun yurtsever de olduğu açıkladı. İGD Genel Başkanı açıklamasında «Enternasyonal marşına saygı duyarız, ama aynı zamanda, egemen burjuvazi tarafından içeriği ve biçimiyle gerici amaçlar uğruna ne ölçüde kullanılırsa kullanılsın, ulusal bir simge ve biçim olan ve ulusal kurtuluş savaşının geleneklerı içinde doğan İstiklâl Marşı'na da saygı duyarız» dedi.

GENÇ SANATÇILAR, İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER SİZLERİ 3. İYG SANAT VE KÜLTÜR YARIŞMAMIZA ÇAĞIRIYORUZ!

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi Geleneksel Sanat ve Kültür Yarışması'nın bu yıl 3'üncüsü yapılıyor. Yarışmamız barıştan, demokrasiden ve özgürlükten yana tüm ilerici yurtsever gençlere, genç sanatçılara açıktır.

Yarışmamızın koşulları şunlardır:

* 3. İYG Yarışması, bu yıl şiir, karikatür, fotoğraf, anı ve duvar gazetesi dallarında yapılıyor. Yapıtların en geç 25 Ekim 1979 tarihine kadar postaya verilmiş olması gerekmektedir.
* Şiir, karikatür ve duvar gazetesi dallarında konu barış, demokrasi ve özgürlük savaşımına adanmıştır. Tüm genç şair ve karikatürcüler, ilerici gençler istedikleri kadar yapıtla yarışmaya katılabilirler.
* Şiirler 60 mısrayı geçmemeli, 5 kopya halinde daktilo edilmeli veya okunaklı el yazısı ile yazılmalıdır.
* Karikatürler iyi bir resim kağıdı üzerine çini mürekkeple çizilmelidir.
* Fotoğrafçılık dalında konu "1979 Uluslararası Çocuk Yılı ve Çocuk' tur. Fotoğraflar siyah - beyaz, 18x24 boyutlarında olmalıdır.
* Diğer bir yarışma dalı olan anı da ise konu "Gençliğin ulusal bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük savaşı anıları' dır. Gençliğin anti - faşist, anti - emperyalist savaş deneyimlerini konu alan anılar 4 daktilo sayfasını geçmemek koşuluyla 5 kopya halinde hazırlanmalıdır. Metinler daktilo veya okunaklı el yazısı ile yazılmalıdır.
* Gençliğin savaşımında derneklerde, sendikalarda, okullarda, fabrikalarda önemli bir yeri olan duvar gazeteleri ülkemizde ilk defa bir yarışma konusu olmaktadır. Amaç hem gençliğin yiğit, kararlı savaşım deneyimlerini aktarmak, hem de kültürel alanda kollektif bir çalışmayı sağlamaktır. Yarışmaya duvar gazetelerinde yer alan dökümanlar (Yazı, fotoğraf, karikatür vb.), asılmış halini gösteren fotoğraflar ve bu gazeteyi asabilmek için girişilen çabalar yazılı olarak bir bütün halinde gönderilmelidir.
* İlerici yurtsever gençler, genç karikatürcüler, ozanlar! Kaleminizle, fırçanızla gençliğin anti - faşist, anti-emperyalist savaşımına güç katın! Yapıtlarınızı bu yiğit savaşıma adayın!
* Genç fotoğrafçılar! Objektifinizi yoksulluk içinde ezilen, çocukluklarını yaşayamayan emekçi çocukların sorunlarına çevirin! Fotoğraf makinanızı tüm çocuklara yaşanası bir dünya yaratma savaşımında bir silah yapın!

Hepinizi 3. İYG Yarışmasına katılmaya, kültür ve sanatı barış, demokrasi ve özgürlük savaşımında itici bir güç yapmaya çağırıyoruz!

* Yarışmaya gelen yapıtların tüm hakkı İYG'ye aittir. Geri verilmez.
* Yapıtların gönderileceği ve yarışma hakkında her türlü açıklayıcı bilginin edinilebileceği adres şudur:

İYG P.K.: 914 SİRKECİ / İSTANBUL

ZORBALIĞIN BÖYLESİ

Bildiri dağıttığı ihbarı üzerine aranmakta olan bir TÜS-DER üyesinin üç yaşındaki kızının, annesini teslim olmaya zorlamak için Devletin polisi tarafından kreşten alınarak karakolda 15 saat rehin tutulması, olayı tam bir antidemokratik zorbalık örneğiydi. CHP ağırlıklı hükümet döneminde geçen ve ne hukuk, ne insan hakları, ne ahlaki değerlere sığabilecek bu olay, demokrat kamuoyuna gereğince yansıtılmadı. Tüm bir türden antidemokratik olaylar karşısında olduğu gibi bu olay karşısında da suskunluk duvarları örülmek istendi. Oysa olay antidemokratik yönü ve her türlü hukuk kuralını çiğnemesiyle, dünya çocuk yılında, Türkiye'de «burjuva demokrasisi» adına bile gerçek bir yüz karasıydı. Devletin polisinin çocuk rehin alma eylemi CHP ağırlıklı Hükümetin hangi noktalara vardığını göstermesi açısından da önemli bir gösterge oldu.

Haftanın ardından

20 Ağustos

● Bank Sen'in 25 Sümerbank işyerlerinde 73 gündür sürdürdüğü grevler sona erdi. Toplu sözleşme imzalandı.

● İzmit'te 18 Ağustos'da düzenlenen mitingin son anda iptal edilmesinden sonra, gözaltına alındığı Emniyetten salıverilirken bir faşist komando tarafından bıçaklanarak öldürülen İGD'li Fevzi Kuruçay'ın cenazesi İstanbul'da kaldırıldı.

21 Ağustos

● Sıkıyönetimin meclisten CHP li parlamenterlerin kontenjan senatörlerinin ve tabii senatörlerin oylarıyla iki ay daha uzatıldı. Bazı sol kanat CHP'lilerin karşı çıkmasına rağmen, bağlayıcı karar alındı. AP, MHP, MSP sıkıyönetime oy vermediler.

● 1979 yılı programında öngörülen 203 milyarlık kamu yatırımları IMF'e verilen ödünler uyarınca kısıtlanıyor.

● Bakanlar kurulu Petrol-İş 'in, Shell ve Mobil işyerlerinde aldığı grev kararını erteledi.

26 Ağustos

● Faşizme Karşı Savaş Kampanyasının bir bölümü olarak, Çanakkale, Mersin, İzmir ve Kocaeli'nden yola çıkan, demokratik örgüt temsilcileri, demokrat aydınlar ve şehitlerin ailelerinden oluşan temsilciler konvoyu Ankara'ya hareket etti.

● Sağmalcılar cezaevinden kaçtıktan sonra bulunamayan komando Ferhat Tüysüz Adana'da yeni bir cinayete hazırlanırken yakalandı. Kaçak olduğu süre boyun ca 6 cinayet işlediğini söyledi.

● 24 - 27 Ağustos arasında süren Bayram tatili süresince 16 kişi öldürüldü.

27 Ağustos

● Faşizme Karşı Savaş kampanyasına katılan demokrasi güçlerinin temsilcileri Ankara il sınırına vardılar. Burada demokratik örgüt temsilcileri ve iki CHP milletvekili tarafından karşılandılar. Daha sonra içlerinden seçtikleri bir delegasyonu Başbakanlığa gönderen temsilciler Devlet Bakanı Hikmet Çetin'le görüştükten sonra, gö rüşmeden dönerken Ankara sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alındılar.

● Otomobil lastiği fiyatlarına yüzde 90, kağıda yüzde 50 zam geldi.

● İstanbul'da ayakkabı üreticileri işyerlerini kapatarak, tekelleri protesto için direnişe geçtiler.

● Lokavt ilan edilen Ülker bisküi fabrikasında 1200 işçinin işi ne son verildi.

● Coco Cola'da 810 işçi direnişe geçti.

28 Ağustos

● Sıkıyönetimin gözaltına aldığı antifaşist delegasyon gece geç saatlerde serbest bırakıldı. Ancak, Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelen delegasyon üyelerinin tümü bir otobüse bindirilerek İstanbul'a gitmeye mecbur edildi.

● İşçileri grevde olan Intercontinental Oteli kapatıldı.

Ücretleri dondurma çabaları

Başbakan Ecevit Türk - İş 'le hükümet adına diyaloğu sürdürürken burjuvazinin verdiğiyle yetinmeye bunalımın yükünü yüklenmeye niyetli olmayan, ücretlerin dondurulması oyununa gelmeyen sınıf sendikalarını tekellerle iş birliği yapmakla suçladı. Böylece önümüzdeki dönemde IMF'e ücretlerin dondurulacağı sözünü vermiş olan Hükümetin, bu konudaki kararlılığı bir kez daha ortaya çıkıyor.

Bu durum yaklaşmakta olan büyük toplu sözleşmeler döneminin beklendiğinden de çetin geçeceğini, CHP ağırlıklı hükümetin ve CHP sağ kana yönetiminin kesinlikle sermaye safında yer alacağını ve ücretleri dondurmaya çalışacağını gösteriyor.

Öte yandan, resmi istatistiklerin kanıtladığı bir gerçek var: Geçen toplu sözleşmelerden bu yana hayat, zorunlu ihtiyaç maddeleri göz önünde bulundurulduğunda en az 3 veya dört katı pahalılaştı. Yani 1977'lerin satınalma düzeyini tutturabilmek için bile en az yüzde 300-400 ücret zammı gerekli. Kısaca, Türk-İş'in sarı sendikacıları ile hükümet elele vermiş, sermayeye arka çıkarak, işçilere «aç kalın» diyorlar.

Yorum

Özgürlük kavgasında

TÜRKİYE'de son günlerin gelişmeleri, yaz aylarının alışılmış «sükûnetinin» oldukça dışında. Bir yandan yaklaşan büyük toplu sözleşmeler döneminin arifesinde işçi sınıfında gözlenen yeni hareketlenme, işçi eylemlerinin yükselişi; bir yandan geniş emekçi yığınların, küçük üreticilerin, orta sınıfların, tekellerin ekonomik baskısını sırtlarında ilk kez büyük bir ağırlık ve somutlukla hissetmeleri ve bu baskıya kendiliğinden karşı çıkışlarının, tepkilerinin, örgütlenme çabalarının hızlanması; bir başka yandan, Doğu'da, Kürt halkı üzerinde emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin tezgâhladıkları büyük oyun; öte yandan sıkıyönetimin uzatılması, seçim havasına girilmesi ve ilk kez seçimlerin sıkıyönetim altında yapılacak olması ve nihayet, Türkiye'nin dört bir yanında işçi sınıfının yol göstericiliğinde yükselen ve bir antifaşist kampanya niteliği kazanan faşizme karşı yığınsal savaş...

BÖYLECE hareketli, karmaşık bir ortamda, Türkiye'de, demokrasi güçleri bir özgürlük kavgası veriyorlar. İlericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, Türk ve Kürt yurtseverleri, bu kavgada, objektif koşullar açısından birleşiyorlar. Bu kavga faşizme ve onun uzantısı olan şovenizme karşı verilen kavgadır. Bu kavga ilk aşamada ve bir yönüyle «MHP-ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın, can güvenliği sağlansın» belgileriyle yürütülen antifaşist kavgadır. Faşizm tüm halkın, tüm emekçilerin, tüm ilericilerin ve demokratların düşmanı olduğuna göre de, bu kavga, aslında tüm emekçi halkın kavgasıdır.

NE var ki, Faşizme Karşı Savaş kampanyasının gösterdiği gibi, Türkiye demokrasi güçlerinin tümünü birleştirmesi gereken bu kavgada, demokrasi güçlerinin eylem birliği henüz yeterince kurulamamıştır. CHP'nin sağ merkezi, antifaşist demokrat tabanın elini kolunu bağlamış, bu tabanın faşizme karşı savaş kampanyasının dışında kalmasını kimi yerde yazılı talimat, kimi yerde örgütsel tehdit ve kısıtlamayla engellemiş, faşist terörün tırmanışını görmezlikten gelerek «faşizmi oyla yendik» demagojisini sürdürmüş, CHP'li yığınları demokrasi güçleriyle birlik ve dayanışmadan engellemek için elinden geleni ardına koymamıştır.

SOSYALİST Partiler, özellikle TİP ve bazı yerel istisnalar bir yana TSİP, antifaşist eylemlerden uzak durmak için elinden geleni yapmış, Faşizme Karşı Kampanya sırasında pasif kalmayı, kampanyaya katılan ve sürükleyen demokrasi güçlerini soyutlama politikası gütmeyi, grupçu hesaplarla yeğlemiş; sosyalist partilerin, özellikle TİP'te somutlanan bu tavrına, soldaki bazı diğer çizgi ve gruplar da eşlik etmiştir.

DİSK'in TÖB-DER'in içine atıldıkları tabandan kopuk, bölünmüş durum ve bu örgütlerin yöneticilerinin çeşitli küçük hesapları, bu önemli yığın örgütlerinin de Faşizme Karşı Savaş kampanyasına seyirci kalmalarına, tabanlarının katılımını da büyük ölçüde engellemelerine neden olmuştur. Kısaca, demokrasi güçlerinin bir bölüğü, emekçi halk ve işçi sınıfı karşısında hesabı güç verilecek sekter tutumlarla, özgürlük kavgasının somut biçim ve yansımalarından biri olan faşizme karşı savaş kampanyasının dışında kalmışlardır.

DIŞINDA kalmışlardır da faşizmle savaş gerilemiş midir? Demokrasi güçlerinin kararlılığı, yığınların ilgisi, katılımı azalmış mıdır? Hayır Yığınlar, en kararlı, en yiğit antifaşist savaşçıların kimler olduğunu görmüşler, kimlerin faşizm gibi bir düşman karşısında bile eylem birliğinden türlü bahanelerle kaçtığı açığa çıkmıştır. Ama elde edilenle yetinilemez. Demokrasi güçlerinin birliğini, en somut birlik platformu olan faşizme karşı savaşta birlikten başlayarak, mutlaka ve mutlaka örmek gerekmektedir. Eylem birliğinden kaçmak, hiçbir şekilde haklı gösterilemez. Bu kaçış yığınların daha ileri savaşlarda başarısını belirleyecek başka konulardaki eylem birliklerini daraltması bakımından da önemli ve zararlıdır. Antifaşist eylemlerde eylembirliğinden kaçanlar, bu kaçışın en kısa dönemde ara seçimlerde demokrasi güçlerinin başarısını, daha sonra büyük toplu sözleşmeler döneminde işçi sınıfımızın sermayeye karşı başarısını da etkileyebileceğini hesaplamamışlardır. Hele hele daha sonuçsal savaşımlarda başarının vazgeçilmez koşullarından olan ulusal demokratik güçlerin cephe birliğinin sağlanması sorunu, kimileri için adeta gündem dışı bir soru olarak kalmıştır.

GÜN birlik günü olduğu kadar sorumluluk günüdür de. Birlik, ancak sorumlulukların iyi kavranmasıyla gerçekleşebilecektir. Önümüzdeki günler ise, sorumluluğun kavranıp birliğin örülmesi için olaylar, fırsatlar, gelişmelerle doludur. İşçi sınıfının örgütlü gücü, birliğe giden yolu, eylem birliğini sonuna kadar zorlayacak, bu konuda sonuna kadar yapıcı olacaktır.

Ölümsüz savaşçılar - Mustafa Suphi ve Ethem Nejat

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen

TKP 59 yıldır savaşıyor

TÜRKİYE Komünist Partisi, Büyük Ekim Devrimi'nin doğrudan etkisi altında ve Kurtuluş savaşımızın ateşleri içinde doğdu. Bu iki kök, iki kaynak, onun enternasyonalist ve yurtsever geleneğini, savaşçı yapısını ve kök sağlamlığını belirler.

TKP'nın tarihi «düz bir çizgi» göstermez. İnişli yokuşlu, ama yiğit ve şanlı bir tarihtir bu. Parti'nin oportünistlerin eline düştüğü, ilki de edilmek istendiği olmuştur. Parti daha kuruluşunda, dünya işçi ve komünist partileri tarihinde bir eşi daha olmayan sert ve hain baskılarla karşılaşmış; kuruluşunun dördüncü ayında bir bölümü Merkez Komitesi üyesi olan onbeş kurucusu en yiğit, en bilinçli, en önde giden onbeş yoldaşı, Karadeniz'in azgın sularında büyük bir komplo ile boğdurtulmuş; daha sonra 1922 yılında yasaklanmış ve 59 yıllık savaşım tarihinin 57 yılını gizlilik ve yasaklanma koşulları içinde geçirmiştir. İşte bu koşullarda sürdürülen 59 yıllık savaştır TKP'yi günümüze getiren.

İlk hazırlık

hazırlıklandan

1. Kongreye

TKP'nin ilk kuruluş hazırlıkları, Anadolu'daki ilk komünist çekirdekler, Sovyetlerdeki Türk komünistlerinin deneyim kazanmaları ve örgütlenme çalışmaları, nihayet Almanya'da bulunan bir takım işçi ve aydınların devrimci bilinçle Türkiye'ye dönüşleri, 1918-19'lara rastlar.

Burjuvazi, işçi sınıfının kendi savaşım tarihini, Parti tarihini öğrenmemesi için çok çabalamış, herşeyin, en azgın bir yasak ağı bir sis perdesi ardında kalması için elinden geleni ardına koymamıştır. Bu amaçla burjuva tarihçilerinin aktarmalarında, TKP'nin kuruluş koşulları Parti'nin nasıl üç kolun birleşmesinden meydana geldiği saklanır; bir karmaşa ve kafa bulanıklığı yaratılmaya çalışılır. Parti üç dalın, üç örgütlenmenin, 1. kongrede birleşmelerinden doğmuştur. Bu üç dalın birincisi Anadoluda Kurtuluş Savaşı içinde Yeşil Ordu ile bağlantılı veya bağımsız olarak örgütlenen ve çete savaşlarına katılan komünistlerin oluşturdukları **Anadolu örgütüdür. İkincisi İstanbul'da, 1918'lerde oluşan** ilk komünist kümelerdir. Bunlar, Almanya'dan dönen ve Almanya'da Spartakistlerle bağlantı kurmuş ve komünist olmuş bir kısım aydın ve işçilerin etkinliğinde oluşmuşlar ve **İstanbul Örgütü** olarak adlandırılmışlardır. Nihayet Parti'ye ideolojik damgasını vurması bakımından en önemli üçüncü dal, Mustafa Suphi önderliğinde **Sovyetler Birliği'ndeki Türkiyeli komünistler** dalıdır. İşte TKP nin kuruluş tarihi olarak benimsenen 10 Eylül 1920'de Bakü'da toplanan Birinci Kongre, bu üç kolun, üç dalın, yani bir bakıma, Ekim devriminin tüm gücü, sağlamlığı ve enternasyonalizmi ile ulusal bağımsızlık savaşçılarının savaşkanlığının, kararlılığının birleşmesidir. **«Özetle, TKP'nin gelişmesi üç koldan olmuş, üç örgütün birleşmesinden TKP oluşmuştur: İstanbul örgütü, Anadolu örgütü, (veya Ankara örgütü), başında Mustafa Suphi'nin bulunduğu memleket-dışındakilerden kurulu örgüt.»**

Anadolu örgütünün

gelişmesi

Ülkede ilk komünist gruplar, işgal altındaki İstanbul'da ve Anadoluda' daha 1918 lerde oluştu.

Komünist kümeler, halk çeteleriyle birlikte emperyalist saldırganlara karşı vuruşmaya, kendileri de birlikler, çeteler meydana getirmeye henüz Kurtuluş Savaşı başlamadan başlamışlardı. Örneğin Affan Hikmet daha 1919 başlarında Bandırmada, liman, demiryolu ve fabrika işçilerinden kurduğu bir gerilla birliği ile İngilizlere ait silah depolarını basıyor, aldığı silahları Anadolu'nun işgal altındaki bölgelerine gönderiyordu. Anadolu'nun daha başka yerlerinde İzmit'te, Düzce'de, aynı türden komünist nüvelerin varlığı bilinir. Kurtuluş savaşının fiilen başlamasıyla, Anadolu'daki komünist kümelerin etkinliği de arttı. Bunlar savaşa daha geniş boyutlarda katılmaya başladılar. Bir halk milis ordusu biçiminde örgütlenen Çerkez Ethem'in Yeşil Ordusu ile Anadolu'daki ilk komünist kümelerin bağlantısı arttı. Ulusal kurtuluş savaşına böyle aktif olarak katılan Anadolu komünist kümeleri, savaş içinde kendi iç örgütlenmelerini, bağlarını güçlendirme olanağı buldular. Zonguldak, Trabzon, Rize, Eskişehir, Samsun, Sivas, Erzurum örgütleri oluştu ve gelişti. Bu oluşum, 14 Temmuz 1920'de, yani Ankara Büyük Millet Meclisi Hükümetinin kuruluşundan 2,5 ay sonra, Ankara'da komünist partisinin resmen kurulmasına vardı. Kurucuların başında Salih Hacıoğlu, Affan Hikmet, Şerif Manatov, Çete Ahmet, Zinetullah Nevşivan, Tersaneli Ahmet Usta geliyordu. **Türkiye Halk Komünist Partisi** adını alan örgüt, «emperyalizme, kapitalizme karşı, bunların boyunduruğunu kırmak için devrim ve sosyalizm uğrunda savaşacağını, Halk Cumhuriyetini kurmak, sosyalizmi yerleştirmek için işçi sınıfını, emekçi yığınları örgütleyeceğini» bildiriyordu. Parti, Sivas, Ankara, Kayseri, Eskişehir, Kastamonu, Bolu, Konya, Samsun, Erzurum Trabzon, Rize, Zonguldak örgütlerinden (12 bölge örgütü) oluşuyordu. İşgal altındaki İstanbul örgütü, kuruluş kongresine katılamadı. Parti'nin merkezi Ankara'da, Karaoğlan çarşısında tahta bir evin üst katındaydı. Partinin yakın amacı anayurdu düşmanlardan temizlemek bağımsız demokratik bir halk hükümeti kurmaktı. Uzak ve «en kutsal» amaç ise sosyalizmi kurmak olarak somutlanıyordu. Türkiye Halk Komünist Partisi'nin, o sıralarda Meclis'te bir grup meydana getiren, sol kanadı temsil eden «Halk Zümresi» ile bağları vardı. Yeşil ordu ve Halk Komünist Partisi'ne yandaş Tokat saylavı Nazım bey, bir ara İçişleri Bakanı bile seçildi. Ancak bu gelişmeler çok sürmedi. Burjuvazi, kısa süre sonra komünist oluşumdan ve ulusal kurtuluş savaşının toplumsal kurtuluş savaşına dönüşmesinden ne kadar korktuğunu gösterecekti. Bu korkunun ve toplumsal kurtuluş savaşını durdurma, devrimi burjuvaziye teslim etme çabalarının ilk belirtisi, 1920'nin son aylarında ve 1921 yılının ilk günlerinde, «düzenli ordu»ya karşı çıkıldığı ve isyana kalkışıldığı gerekçesiyle, Yeşil Ordu'nun ve gerilla birliklerinin iki ateş arasına alınarak kırdırılması, Sovyet devrimine Halk devleti fikrine yakınlığı bilinen Yeşil orducuların en insafsız biçimde ortadan kaldırılmaları oldu. İkinci adım, Anadolu komünistlerine yöneldi. Türkiye Halk Komünist Partisi 19 Ocak 1921'de kapatıldı. Salih Hacıoğlu, Affan Hikmet başta olmak üzere parti militanları, yürütme kurulu üyeleri ve bu arada Tokat Saylav'ı Nazım tutuklandılar. İstiklâl mahkemelerinde yargılanıp yıllarca kürek cezasına çarptırıldılar. Burjuvazi dişlerini göstermeye başlamıştı. Ve çok daha vahşi saldırılara hazırlanıyordu.

İstanbul örgütü

İstanbul'da, komünist kümelerin ortaya çıkışı, Anadolu'dan biraz daha eskiye, 1918 başlarına gider. Bu dalı oluşturanlar, Almanya'da, 1918'de Spartakistlerin ayaklanmasına katılmış, onlarla birlikte dövüşmüş, değerli deneyler edinmiş, bilenmiş kişilerdi. O yıllarda Almanya'da fabrikalarda çalışan, bir yandan da uzmanlık eğitimi gören pek çok Türkiyeli işçi vardı. Spartakist hareket patlak verdiği zaman, onlar da devrim safına katılmışlar, Alman işçi kardeşleriyle birlikte Berlin'in barikatlarında çarpışmışlardı. Spartakist hareketin yenilmesinden sonra, 1918 de Türkiye'ye döndüler. Aralarında Ethem Nejat, Lütfü Necdet, Hilmioğlu Hakkı, Ahmet Usta vardı. Türkiye'ye döndüklerinde, İstanbulda komünist çekirdekler kurdular. Kimi zaman ele geçtiler, yerlerine yeni kümeler, yeni çevreler kuruldu. İllegal çalışma böyle yürürken, İstanbul kolunun bir bölümü, 1919'da İstanbulda legal olarak kurulan İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkasına girdi. Ethem Nejat bunlardan biriydi. Ancak İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkasında devrimcilerin, komünistlerin yanında oportünistler, küçük burjuva aydınlar çoğunluktaydı. Bunun etkileri sonradan olumsuz yönde görüldü. TKP'nin birinci kuruluş kongresine (Bakü kongresi) İstanbul örgütü ile Ethem Nejat'ın önderliğinde katıldı.

Mustafa Suphi Kolu

Türkiye Komünist Partisini oluşturan, 10 Eylül 1920'deki Birinci Kongrede Türkiye Komünist Partisi olarak birleşen üç koldan üçüncüsü, ve Parti'ye lideriyle olduğu kadar ideolojik bakımdan da damgasını basanı, Mustafa Suphi önderliğindeki yurt dışı kanadıdır. Bu kanat, doğrudan doğruya Ekim devriminin içinde, onun doğrudan etkisi altında oluşmuş, çelikleşmiş, Mustafa Suphi'nin önderliğinde, Ekim Devrimi'nin bir uzantısı, bir ürünü olarak boy atmıştır.

Mustafa Suphi, Rusya'daki Türk Harp esirlerindendir. İttihatçılara muhalif diye tutuklanıp kapatıldığı Sinop kalesinden 1914 yılında Rusya'ya kaçmış, buradan Avrupa'ya geçmeyi planlarken, Birinci dünya savaşının çıkmasıyla, Türkiye Almanya'nın yanında Rusya'ya saldırınca savaş esiri olarak tutuklanmıştır. O sıralarda Rusya'da, bu türden binlerce savaş esiri olduğu biliniyor. Ural'da işçi olarak çalıştırılırken Bolşeviklerle ilk bağlarını kuran Mustafa Suphi 1915 yılında RSDP (B)'e üye oldu. Türkiyeli savaş esirlerinden devrimci bir küme oluşturmaya başladı. Mustafa Suphi'nin bundan sonraki hayatı, Ekim devrimiyle, bolşevik hareketle içiçedir. İlk Türkçe Komünist gazeteyi yayınlamak, Doğu Halkları Komünist Örgütleri Merkez Bürosundaki yayın çalışmaları, Kırım'da Doğu Gönüllüleri Enternasyonal Alayını kurma karşı devrimci Denikin kuvvetlerine karşı savaş Komintern'de çalışmaları Türkistan Orta Asya Azerbeycan'da Ekim devriminin başarısı için çalışmalar bu dönemin parçalarıdır. Ancak tüm bu çalışmalar, ona başlıca amacını unutturmadı. Bu amaç Türkiye proleteryasını örgütlemek, Türkiye'de devrim yapmaktı.

Savaş tutsakları arasındaki çalışmalarını, Mustafa Suphi, 1918 Haziranında Kazan'da **Türk Savaş Tutsakları Sosyalist Örgütleri temsilcileri Kurultayını** toplayarak geliştirdi. Daha sonra aynı yıl, Türk sol sosyalistlerinin Moskova'daki ilk kongrelerini ör

gütledi. Bu konferansta Rusya'da bulunan birkaç Türkiyeli komünist grubu birleşti. Bu kongrede başkanlığa getirilen Mustafa Suphi, aynı zamanda Astrahan, Saratov, Kazan, Samara, Rezan'da Türkiyeli savaş tutsaklarının kurdukları birliklerin de genel yöneticisi oldu. Mustafa Suphi, 1919 Mart'ında, Türkiye Komünist örgütlenmesinin temsilcisi olarak Komintern'in Birinci kongresine katıldı. Orada Üçüncü Enternasyonalin Birinci Kongresinde Türkiye işçi sınıfı ve Türkiye halkı adına konuştu. Onun artık tek bir amacı vardı: Türkiye proletaryasının öncü, savaşkan kolunu örgütle-

Rusya'da Ekim devrimi öncesinde ve sırasında Mustafa Suphi ile birlikte çalışanların büyük bölümü Türkiye'ye dönüyor, Kurtuluş savaşına ve Komünist örgütlenmelere katılıyorlardı. Anadolu örgütünde, İstanbul örgütünde Mustafa Suphi'nin kavga arkadaşlarını on saflarda görürüz.

Mustafa Suphi, Azerbeycan'da Sovyet egemenliğinin ilân edilmesinden sonra 1920'nin Mayıs ayında Bakü'ya geldi. Artık Anadolu'daki, İstanbul'daki ve yurt dışındaki (Sovyetlerdeki) tüm komünist örgütlenmeleri birleştirecek Türkiye Komünist Partisi Kuruluş Kongresinin hazırlıkları başlıyordu. Tüm Komünist örgütleri bir çatı altında toplamak, onları tek merkeze bağlamak zamanı gelmişti.

Birinci kongrenin Ankara'da yapılması öngörülüyordu. O sıralarda yeni kurulmuş olan (14 Temmuz 1920) Türkiye Halk Komünist Partisi, Büyük Millet Meclisi Hükümetinden kongre için izin istedi. Ama Ankara hükümeti izin vermedi. Bunun üzerine Kongrenin yurt dışında toplanması zorunluluk oldu.

Azerbeycan Sovyet Cumhuriyeti Hükümeti kongrenin Bakü'da toplanmasına olanak sağladı. Böylece, TKP'nin Birinci Kongresi Bakü'da İstanbul'dan, Anadolu'dan ve Sovyetlerden gelen delegelerin katılmasıyla, 10 Eylül 1920'de açıldı.

Birinci kongre

(Bakü kongresi)

TKP'nin Birinci kongresine gelen delegelerin büyük çoğunluğu, 75'den 55'i, İstanbul'dan ve Anadolu'dandı. Onbeş örgütü temsilen geliyorlardı. Ayrıca, kongrede 51 konuk delege vardı. Kongreyi Mustafa Suphi açtı. Açış söylevinde Büyük Ekim devriminin tarihsel önemini, Doğu halklarının kurtuluşu için bu devrimin tükenmez bir güç kaynağı ve destek oluşturduğunu belirtti. Enternasyonalizme olan derin inancını vurguladı.

Birinci kongrenin temel amaç ve görevi, komünist örgütleri tek yapı altında birleştirmek yanında, Parti'nin programını, strateji ve taktiklerini belirlemekti. Birinci kongrede kabul edilen Birinci programın özü ve temel strateji şöyle özetlenebilir:

TKP'nin yakın amacı emperyalizme, sömürgeciliğe ve ülkede emperyalizmin ve sömürgeciliğin işbirlikçilerine dayanaklarına karşı geniş bir halk hareketi yürütmek için, işçileri, köylüleri, aydınları, subayları, yurtseverleri **tek cephede birleştirmek** ve bu ulusal demokratik cephe ile emperyalizmi ülkeden kovmaktır. Böylece TKP'nin birinci kongresi ulusal kurtuluş savaşına komünistlerin en etkin biçimde, ateş boylarında katılmaları kararını da almış oluyor ve bu savaşın bir **Tek Cephe**, Ulusal demokratik cephe savaşı olduğunu vurguluyordu. Ancak, TKP Kurtuluş Savaşını vargücüyle desteklerken, işçilerin, emekçilerin sınıf çıkarlarını savunmaktan ana bile vazgeçmiş değildi. Kongrede bu tutum şöyle belirtiliyordu:

«Türkiye'nin varlığını savunan ulusal harekete yardım etmek borcumuzdur. Bununla beraber, burjuvazinin ezgisine ve egemenliğine karşı emekçilerin sınıf savaşı duygusunu, bilincini kuvvetlendirmek görevimizdir, ödevimizdir. Emekçi yığınların, işçi sınıfının politik örgütleri - nin bağımsızlığını - komünist partisinin bağımsızlığını, her zaman gözbebeğimiz gibi korumak başlıca şarttır.»

Birinci Kongrede kabul edilen Birinci programın temelinde şu ilkeler yer alıyordu:

— Ülkenin emperyalizmin pençesinden, emekçi yığınların ise yurt içinde emperyalist sömürücülere destek olan asalakların, sömürücü sınıfların, kapitalistlerin ağaların ezgisinden kurtarılması.

— Emekçilerin istemleri ve halkın demokratik hakları uğruna savaş.

— Bütün ilerici güçlerin ulusal bir savaş cephesinde birleşmesi (Tek cephe)

— Dünya devrimci hareketiyle, dünya proletaryasıyla, özellikle ilk işçi-köylü devleti olan Sovyetlerle sıkı bağlar kurulması...

Program, bu ilkeler temelinde Türkiye topraklarında yaşayan ulusların kendi kaderlerini belirleme hakkını tanıyor, köylülerin devrime çekilmesi, köylü komiteleri kurulması, ağaların, beylerin toprak ve üretim araçlarının köylüye dağıtılması ilkelerini getiriyor, kadın sorununa ayrı bir önem veriyor ve işçilerin hakları üzerinde duruyordu. 12 bölüm ve 42 maddelik bu program dışında Birinci kongre, «Türkiye işçilerine» başlıklı özel bir çağrı da yayınladı. Emperyalizme karşı tek cephenin zorunluluğu belirtilen çağrıda, aynı zamanda işçi sınıfının ivedi istemlerine yer veriliyor, sendikalara tam bağımsızlık, eksiksiz grev ve yürüyüş, basın ve kişi dokunulmazlığı özgürlüğü, 1 Mayıs'ın resmen işçi bayramı ilân edilmesi, Jandarma yerine halk tarafından seçilmiş milis örgütleri kurulması, diğer genel konular ve sekiz saatlik işgünü, toplu sözleşme hakkı, ücretli hafta izni, kadın ve çocuk işçileri koruyucu hükümler vs. istemleri ileri sürülüyordu.

TKP'nin 10 Eylül 1920 Birinci Kongresi Parti programını onayladı, taktiği çizdi, stratejik doğrultuyu saptadı ve Türkiye'de ve yurt dışındaki tüm komünist grupları birleştiren tarihsel kararı aldı. Parti genel başkanlığına Mustafa Suphi, Genel Sekreterliğe Ethem Nejat seçildi. Türkiye Komünist Partisi artık kurulmuştu.

Savaş 59 yıldır

sürüyor

TKP böyle kuruldu. Baskılar, kuruluşun hemen ardından olağanüstü boyutlara vardı. Burjuvazi, TKP'nin kuruluşuyla birlikte, Ulusal Kurtuluş Savaşının toplumsal kurtuluşa dönüşmesi olanaklarının arttığını, egemenliğin elinden gidebileceğini hemen görmüş, komünist harekete karşı en sert önlemler alma planını vakit geçirmeden hayata uygulamaya başlamıştı. Önce Yeşil Ordu ve komünist gerilla birliklerinin arkadan hançerlenmesi ve dağıtılması, sonra, 19 Ocak 1921 de TKP'nin kuruluşundan 4 ay sonra TKP'nin kolu olan Türkiye Halk Komünist Partisinin kapatılması ve nihayet, burjuvazinin vahşetinin doruğuna ulaştığı olay Ankara Hükümeti ile görüşmek üzere Türkiyeye giren ve resmen davet edilmiş bulunan **TKP Başkanı ve Sekreterinin de içlerinde bulunduğu TKP heyetinin 28-29 Ocak 1921 gecesi Karadenizde komplo ile boğdurtulması. Parti tarihinin en acı olayı: 15'lerin öldürülmesi...**

Görüleceği gibi, Türkiye Komünist Partisine yönelen saldırı, dağınık, plansız rastlantısal değildi. Burjuvazi hareketi, örgütlenmeyi, daha doğarken, henüz tüm gücünü kazanmadığı bir anda boğmaya kararlıydı. Partinin çeşitli kollarına karşı, en vahşi baskıların ve ihanetin 1921'in ilk ayına rastlaması gelişi güzel değildir.

Burjuvazi, daha 1921'den itibaren TKP'ye karşı en amansız baskılara girişti ama hareket durdu mu Bu sorunun cevabı kocaman bir «hayır»dır. Burjuvazinin gözüne baka baka haykırılan bu «Hayır», 59 yıllık savaşım boyunca ve 59 yıl sonra bugün emekçi yığınların, genceecik bir kuşağın meydanlarda fabrikalarda, tarlalarda «15'ler başlattı, yüzbinler sürdürü - yor» haykırışlarında Türkiye işçi sınıfının bilinçlenmesinde ve örgütlenmesinde 1 Mayıs'ta da, faşizme karşı savaşım eylemlerinde yankılanıyor.

TKP, 10 Eylül 1979'da 59 yaşında. Artık o, bir fidan değil, olgun, serin gölgeli, görkemli, güçlü ve gümrah bir ağaçtır.

Ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşının başında yer alan; işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın ger çek umududur.

30 Ağustos'un

30 Ağustos

olabilmesi için

30 Ağustos, bu yıl da bir ordu günü ve asker bayramı olarak kutlanacak. 30 Ağustos'a çoktandır bir görünüm verildi. Öyle ki, giderek göstermelik geçit törenlerinin ve bir üst rütbeye terfi eden subayların sevincinin bayramı oldu 30 Agustos. Kurtuluş savaşında, emperyalist güçlere ve piyonlarına karşı sonuçsal zaferin kazanıldığı «Büyük taarruz ve Zafer» günü olduğu adeta unutuldu.

30 Ağustos emperyalizme karşı zaferin kazanıldığını günün simgesidir. Bu yüzden de, tüm halkın bayramı olması gerekir. Çünkü Ulusal Kurtuluş savaşı, işçisiyle, köylüsüyle, yurtsever aydını, askeri, siviliyle, tüm halkın yürüttüğü ve zafere ulaştırdığı bir savaştır. Ama, Kurtuluş savaşının toplumsal kurtuluşla tamamlanmasını, devrime dönüşmesini halk iktidarının kurulmasını engelleyen, egemenliği, erki alan burjuvazi, bir süre sonra, emperyalizmle bağlarını yeniden kurdu, ulusal bağımsızlığı hiçe sayarak ülkeyi ve halkı yeniden kurdu, ulusal bağımsızlığı hiçe sayarak ülkeyi ve halkı yeniden emperyalizme teslim etti. Bundan sonra da, sadece 30 Ağustos'un değil, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık savaşımını hatırlatan, emperyalizmden bağımsızlığın simgesi olan tüm günler anlam ve içeriklerinden boşaltıldı. Birer şekil, tekrarlana tekrarlana bıkkınlık getiren birer tören haline sokuldu. Yıpranmış, içi boşaltılmış bir «Vatan - Millet - Sakarya» uyutmacasının öğesi yapıldı.

Oysa 30 Ağustos 1922, ulusal bağımsızlığın kazanılmasında en önemli bir adım, bağımsızlıkçı geleneğimizde en önemli kilometre taşlarından biridir. 30 Ağustos'a, bu anlamda, onun gerçek içeriğiyle, bağımsızlık özüyle sahip çıkar ve tüm emekçi halkımızın, tüm yurtsever güçlerin ortak zaferinin simgesi olan 30 Ağustos'un bağımsızlıkçı özünü vurgulamak için çalışırız. 30 Ağustos'un içi boşaltılmış, özü alınmış bir asker bayramı haline getirilmesine, onun bağımsızlık savaşımının bir parçası olduğunun unutturulmasına karşı çıkmak, halkımızın gününü halkımıza mal etmek, ulusal bağımsızlık kavramını, bir kez daha 30 Ağustos'a bağlayarak gündeme getirmek görevimizdir.

Ancak, 30 Ağustos'ların gerçek anlamda kutlanabilmesi, tüm halkın emperyalizme karşı zafer bayramı olabilmesi, ulusal bağımsızlığımızın simgelerinden biri haline gelebilmesi, ulusal bağımsızlığın yeniden kazanılmasıyla, emperyalist boyunduruğun sökülüp atılmasıyla, bunun adımları olarak ülkemizdeki yabansı üslerin kaldırılması, NATO'dan çıkılması, ikili anlaşmaların iptali, IMF'lerden bağımsızlaşılmasıyla olanaklıdır. Ancak o zaman, egemen sınıfların, emperyalizmin işbirlikçilerinin, militarist kliklerin bir tören edebiyatına indirgeyip yozlaştırdıkları günler gerçek anlamına kavuşabileceklerdir.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 30 Ağustos'da Demirel'inden Türkeş'ine kadar ulusal bağımsızlığımıza ambargo koyan, vatanı şu veya bu biçimde emperyalist güçlere satan ne kadar politika madrabazı varsa, demeçler verecek, düşmanın İzmir'den nasıl denize döküldüğünü anlatacak, Kocatepe ve Atatürk hikâyeleri okuyacak, ağdalı nutuklar atacaklar. Umut diye gelip, NATO'culuk IMF'cilik politikalarıyla bağımsızlığımızı bir kez daha zedeleyen CHP ağırlıklı hükümetin yetkilileri, tüm yaptıklarını unutup aynı koroya katılacaklar. Günün «anlam ve önemini» belirten klişeleşmiş demeçler yazılar birbirini izleyecek. Emperyalizmin işbirlikçisi güçler, tekellerin uzantıları, tıpkı Bayrak, İstiklal marşı, vb. konularda yaptıkları ikiyüzlülükle 30 Ağustos'a da sahip çıkar görünecekler. Ama 30 Ağustos'un gerçek sahipleri, ülkeyi rehine vermekte, ülke topraklarını yabancı güçlere peşkeş çekmekte birbirleriyle yarışan egemen güçlerin temsilcileri değil, Türkiye emekçi halkıdır, ilericilerdir, devrimcilerdir, sosyalistlerdir. Kurtuluş savaşında savaş boylarına ilk atılan ve sonuna kadar kan ve ateş içinde çarpışan ölen, yaralanan komünistlerdir. 30 Ağustos onlarındır. Ve onlar, 30 Ağustos'un 1922'deki anlamına yeniden kavuşabilmesi için, bugün de, burjuvazinin ihanetine ve emperyalizmin çok yönlü saldırısına karşı ulusal bağımsızlık savaşımının başını çekmektedirler.

Bunalım koşullarında yeni toplu sözleşme dönemine doğru

Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalım dönemlerinden birini yaşıyor. Ve şu günlerde 500 bini aşkın işçi için büyük toplu sözleşmeler dönemi yaklaşıyor. CHP ağırlıklı hükümet, IMF'nin tüm koşullarına boyun eğdikten sonra, verdiği ödünler arasında bir tek noktada, **işçi ücretlerinin dondurulması koşulunda** şimdilik zorlanıyor. Hükümetin «toplumsal anlaşma» ile attığı adım ve adımın yaygınlaştırılması çabaları, emperyalizm ve işbirlikçi tekelcilerce yeterli bulunmuyor. Hükümetten, özellikle yaklaşmakta olan toplu sözleşmeler döneminde, daha kesin ve kararlı önlemler alması isteniyor. Başbakan Ecevit'in geçenlerde tekstil işkolundaki bir toplu sözleşmede ücret artışlarını fazla bularak, Türkiye tarihinde belki de ilk kez görülen bir davranışla, «memleketin içinde bulunduğu koşullarda zam oranının yeniden gözden geçirilmesini» istemesi, daha sonra da ücret zammı isteyen sendikaları ağır biçimde eleştirmesi gelecek günlerde dayatmak istenilenlerin küçük bir provası sayılmalı.

Önümüzdeki aylarda, özellikle kış aylarında, derin bunalım koşullarında verilecek ekonomik savaşımda izlenecek yolun doğrulukla saptanması ve uygulanması, yalnız işçi sınıfımız ve sınıf sendikaları için değil, tüm ulusal demokratik güçler açısından büyük önem taşıyor.

Bunalımın yükünün işçi sınıfının sırtına vurulmasını engelleyen bir yol ve yöntem, kazanımların korunması ve ileriye götürülmesi için, yığınlarla birlikte, yığınların önünde kararlı, savaşkan bir yol izlemenin zorunluluğu ortaya çıkıyor. Böyle bir savaşım hangi noktalara dikkat etmeyi gerektiriyor? İşçi sınıfının örgütlü sendikal savaşımının önüne ne tür görevler ve nasıl bir bakış açısı koyuyor?

BUNALIMIN YÜKÜNÜ NİYE İŞÇİ SINIFI YÜKLENSİN?

Büyük toplu sözleşmeler dönemi yaklaşırken en başta gözetilmesi gereken genel ilke, toplu sözleşme hedef ve istemlerini,, bunalımın tüm yükünü işçi sınırının yüklenmeyeceği, kazanımlarını koruyup geliştireceği bir düzeyde belirlemektir.

Ağır sömürü ve baskı altında ezilen, başdöndürücü fiyat artışlarının en küçük bir ücret zammını bir anda silip süpürdüğünü ve yaşam düzeylerinin gerilediğini gören işçilerin ve geniş emekçi yığınlarının en somut istemleri, ücretlerin fiyat artışlarının gerisinde kalmasına ya da olduğu yerde saymasına göz yummak değil, tam tersine yaşam düzeylerini olabildiğince ilerletmektedir. Yığınlar en fazla bu ilk ve somut istem çevresinde savaşıma girebilir, hareketlenebilirler. En geniş işçi ve emekçi yığınları bu somut istem çevresinde kararlı bir savaşıma çekilebilirler.

Burjuva reformizminin yığınlar üzerindeki etkisini kırmanın, CHP'nin yığınları sürekli olarak «kemerleri sıkmaya», «özveri»ye, bunalımın yükünü taşımaya çağırmasının yığınlarda yarattığı geçici durgunluğu yenmenin bir yolu da buradan geçmektedir. İşçi yığınlarını burjuva reformizminin etkisinden kurtarmak, işçi sınıfının bağımsız, devrimci politikasına kazanmak için gerekli olan, onların ekonomik istemlerini gemlemek değil, tam tersine onların bastırılmış olan her türlü isteklerinin bilince çıkmasına yardımcı olmaktır. Yığınlardan yalıtlanmamanın, yığınlarla birlikte, onların bir adım önünde olmanın gereği de budur.

Yaklaşan toplu sözleşmeler döneminde, işçi sınıfının hedef ve istemlerinin, tekelcilerin, burjuvazinin bunalımın yükünü işçi sınıfına taşıtma niyetlerinden bağımsız ödünsüz ve geri adım atılmaksızın, yaşam koşullarının gerektirdiği yüksek oranlarda belirlenmesi, işçi yığınlarında güven yaratır ve yığınların işçi sınıfı hareketiyle, örgütlü sendikal hareketle olan bağlarını güçlendirir.

NE KADAR SAVAŞIRSAK O KADAR KAZANIRIZ

Bu savaşımda işçi sınıfının öncüleri, «burjuvazinin olanakları» «gerçekçilik» gibi gerekçelere karşı «ne kadar savaşırsak o kadar kazanırız» belgisini savunurlar. Yığınların istemlerini sonuna kadar desteklerler. Onlar, karşılaşılan ve karşılaşılacak zorlukları yığınların bilinçli bir biçimde kavramalarına yardım eder, bu zorlukları yenmenin yollarını açık ve inandırıcı bir biçimde göstermeye çalışırlar. Oportünistler zorlukları eylem kaçkınlığı için gerekçe yaparlar. Devrimciler için ise, her zorluk, onu aşmayı gerektiren bir eylemin gerekçesidir.

İşçi sınıfımızın öncüleri, tekellere karşı, sıkıyönetim koşullarında çetin bir savaş eşiğinde olan işçi sınıfımıza ikircim değil, tam tersine savaşımda kararlılık, başarıya inanç duygusu aşırlarlar. Geçmiş grevleri bu derslerin ışığı altında incelerler. Oportünistlerin çıkardıkları «zamansız greve gidilmemeliydi» yolundaki bozguncu, teslimiyetçi sözde «ders»e karşı, daha kararlı, daha örgütlü, daha disiplinli savaşmalıydık, dersini çıkarırlar. Önümüzdeki can alıcı ekonomik savaşımda, başta MESS patronları olmak üzere tüm egemen güçler, burjuvazinin her türlü baskı aygıtı işçi sınıfımızın karşısına tüm zorba yöntemlerle dikileceklerdir. Lokavttan, tensikattan her türlü zorbalığa kadar çeşitli yolları deneyeceklerdir. Burjuva reformistleri işçi sınıfını gemlemek için ellerinden geleni yapacaklardır. Sağ oportünistler eylemden kaçmak için türlü bahaneler icadedeceklerdir. «Sol»lar ise, keskin läflar ardına gizlenip işçi sınıfını yalıtlamak için bilinçli bilinçsiz her yola başvuracaklardır. Nitekim kimileri işçi sınıfına olan güvensizliklerini daha şimdiden sergilemeye başladılar bile. Bunlar «işçi sınıfı bu koşularda kendi başına istemini nasıl belirler» demeye getiriyorlar. Sanki işçi sınıfı, öncüsünden apayrı, onun tümüyle dışındaymış gibi... Bunlar mekanik bir ayrımla öncüyle sınıfın arasına kalın bir duvar koymaya çabalıyorlar. «Bu koşullarda sınıfın istemi gerçek istem sayılamaz» diyorlar. Bunlar sınıfın aynı zamanda öncülerden oluştuğunu, sınıfın isteğinin öncüden bağımsız olmadığı gerçeğini atlıyorlar. Mekanik bir ayrım yapıyorlar. Özellikle maden işçilerinin yıllardır öncüsüyle birlikte ulaştığı savaşkanlık düzeyini görmezden geliyorlar. Dahası, özellikle savaşımın yükseldiği koşullarda sınıfın neler yaratabileceğini göremiyorlar. «İşçi sınıfının alabileceği ile burjuvazinin verebileceği arasında fazla bir fark kalmaz» diyerek Marksizmin temel gerçeklerinden birini, sınıflı toplumlarda iki uzlaşmaz sınıfın varlığını ve süregelen sınıf savaşımının nesnel temelini hiçe saymaya kadar gidebiliyorlar.

ATILGAN VE SORUMLU BİR YOL İZLEMEK

Ekonomik savaşımın her aşamasında, istemleri elde etmek için atılgan savaşçı bir yol izlemek, yaklaşan toplu sözleşmeler döneminin başlıca ilkelerinden biri olmak zorundadır.

Öznel etkenin öneminin arttığı yığın eylemlerindeki geçici durgunluğu kırmanın, yığınların ruh halini değiştirmenin, işçi sınıfının devrimci duygularını alevlendirmenin daha da önem kazandığı bir dönemde yığınları somut ekonomik istemler temelinde hareketlendirmenin, yığın çıkışlarını hızlandırmanın, elverişli ortamının yaklaşan büyük toplu sözleşmeler döneminde bulunacağı açıktır. Bu ortam çok iyi değerlendirilmelidir.

İşçi sınıfımızın geçmişte başarıyla kullandığı geleneksel savaşım yollarını, grev okulunu, deneylerden süzülen bir ustalık ve akıllılıkla kullanmak zorunluluktur. Toplu sözleşme dönemini bir masa başı pazarlık dönemi olarak değil, her aşamasında mitinglerle, yürüyüşlerle, dayanışmayla gerektiğinde kararlı ve yiğit grevlerle desteklenen bir savaşım dönemi olarak görmeliyiz.

Sadece yığın eylemlerini hızlandırmak için değil, egemen güçlerin işçi sınıfının kazanılmış haklarına ve satınalma gücüne ağır biçimde saldırmaya hazırlandığı koşullarda kazanılmış hakları ve gerçek hakları korumak ve ilerletmek için de böyle akıllı, ustalıklı ve savaşkan bir tutum gereklidir.

EN GENİŞ TABANIN KATILIMI

Böyle bir savaşımda, en geniş üye tabanını, örgütlü mekanizmalar (komiteler) yoluyla toplu sözleşme-grev eylemine katmak zorunluluktur.

Egemen güçlerin, sınıf sendikalarını bölmek, etkisizleştirmek için başvurduğu ve önümüzdeki dönem başvuracağı başlıca yöntemlerden biri, toplu sözleşme ve grev savaşımında, sınıf sendikalarının yönetimi ve militan kadrosu ile geniş üye tabanı arasına kama sokmak; ekonomik savaşımı, toplu sözleşme-grev savaşımını sendika yöneticileriyle tekellerin örgütleri arasındaki bir savaşım haline indirgemek, yada öyle göstermektir. Burjuvazinin toplumsal anlaşmalardan, işkolu sözleşmelerinden, grup sözleşmelerinden beklediği en önemli yararlardan biri de budur. Onlar yığınlardan korkmakta, yığınları savaşım dışında tutmak için ellerinden geleni ardlarına koymamaktadırlar. Egemen güçlerin bu eski ama etkili silahını geri çevirme görevi, büyük toplu sözleşmeler döneminde herzamankinden daha büyük önemle önümüze çıkacaktır. Bu görev, özellikle işkolu düzeyinde veya pekçok işyeriyle aynı anda toplu sözleşme yapan sendikalar için acil ve önemlidir. Toplu sözleşme-grev savaşımı, hiçbir şekilde tavandan hallediliveren bir iş haline getirilmemeli; en geniş işçi, üye yığınları savaşıma mutlaka sokulmalı; taban, savaşımın başlıca öğesi olmalıdır. Üstelik bu, sendikal demokrasiyi geliştirmenin, sendikaların, keskinleşen sınıf savaşımına dayanıklı bir iç örgütlenmeyi kavuşmasının da koşullarını hazırlayacaktır.

İçinde bulunulan durumda, siyasal görüşü ne olursa olsun, sendikaların tüm üyelerini, örgütlü mekanizmalar (Komiteler) aracılığıyla yetkili, sorumlu ve bilinçli olarak toplu - sözleşme - grev savaşımına katmadan ne ekonomik hedeflere varmak, ne de siyasal kazanımlar elde etmek olanaklı değildir.

EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ İÇİN

Toplu sözleşme savaşımını, işçi sınıfının ve ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini örmekte etkin bir araç olarak kullanmak, savaşımın ana ilkelerinden biri haline getirilmelidir.

Önümüzdeki toplu sözleşmeler döneminde, işçi sınıfımız, sınıf sendikaları egemen güçlerin yarattığı bunalımın yükünü yüklenmemek için IMF'in dayatmalarına karşı savaşım vereceklerdir. Emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin dayatmalarına karşı verilecek bu savaşım özünde antiemperyalist - anti tekel içeriklidir. Böyle bir savaşımdan daha güçlü çıkabilmenin koşullarından biri de soyutlanmamak ve birliktir. Sendika yöneticilerinin siyasal eğilimlerine ve sendikaların niteliğine bakılmaksızın DİSK için de işkollarında, Konfederasyonlar arasında hedef, istem ve savaşım birliğinin sağlanması, işçi sınıfının bir bütün olarak çıkarınadır. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfının birliğini sağlamakta da önemli bir adım olacaktır. Toplu sözleşme yılında sendikalar arasında eylem birliği için çaba göstermek önemli bir görevdir. Öte yandan, işçi sınıfının, bunalımın yükünü yüklenmemek için verdiği savaşımın, geniş halk yığınlarını, işsizliğin, pahalılığın, yoksulluğun ve yokluğun pençesinde kıvrandıran emperyalizme ve işbirlikçi tekellere karşı da savaşım olduğunu, geniş yığınların kavraması, bilince çıkarması sağlanabilmeli, bu konuda ajitasyon, propagandaya önem verilmelidir.

İşçi sınıfı, sınıf sendikaları, toplu sözleşme savaşımında başarıyla çıkmak için, tüm ulusal demokratik güçlerin dayanışmasını ve tekellere karşı verilen bu savaşım etrafında eylem birliğini sağlamak zorundadır. Böyle bir eylem birliği, ulusal demokratik güçlerin cephe birliğinin örülmesinde önemli bir adım olacaktır. Toplu sözleşme-grev savaşımı etrafında, tüm ulusal demokratik güçlerin dayanışması, eylem birliği için çalışmalar kararlılıkla sürdürülmelidir.

Böylece, toplu sözleşme savaşımı, emperyalist bağımlılığa, faşist tehlikeye ve tekellerin artan sömürüsüne karşı savaşımla bütünleşecek, sosyalizme açılan ileri demokratik devrim süreci yeni bir ivme kazanacaktır.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

savaş yolu

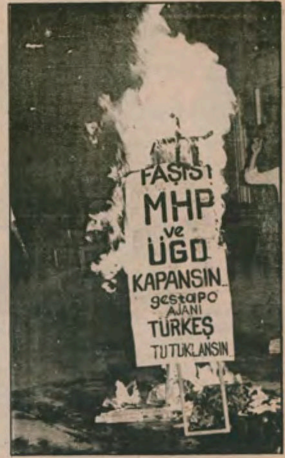
HAFTALIK GAZETE

Köyler, kasabalar faşizmi protesto ediyor

Sadece büyük kentler mi? Köyler, kasabalar da katıl dı Faşizme Karşı Savaş kampanyasına. Torbalı ilçesinde Türkeş'in maketi yakılırken, Yazıbaşı, Kuşçuburun, Saipler, Bozköy, Çaybaşı, Örbey, Ahmetli köylüleri, çevre fabrikaların işçileri eylemlerde yığınsal olarak yer aldılar. Söke köylerinden, Kayseri köylerine uzandı eylemler.

"MHP ÜGD kapatılsın can güvenliği sağlansın"

Faşizm karşısında daha güçlü ve bilinçliyiz

DEMOKRASİ güçlerinin işçi sınıfının örgütlü gücü öncülüğünde düzenledikleri **Faşizme Karşı Savaş** kampanyası, 18 Ağustos mitingleriyle tepe noktasına eriştikten sonra, demokrasi güçlerinin, 26 Ağustos'ta Türkiye'nin dört bucağından Ankara'ya akmaları ve 27 Ağustos'ta Ankara'da buluşmalarıyla noktalandı. **«MHP-ÜGD kapatılsın, cangüvenliği sağlansın», «MHP kapatılsın, faşist Türkeş tutuklansın»** belgileriyle süren ve hazırlık eylemleriyle birlikte onbeş güne yayılan kampanya, Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrasi güçlerinin faşizme karşı savaşımında bir yeni adım, bir ileri atılım oldu. Egemen güçlerin engelleme çabalarına, cinayetlere varan baskılarına; demokratlık iddiasındaki kimi çevrelerin vurdumduymazlığına, suskunluğuna, eylem kaçaklığına karşın, Faşizme karşı Savaş kampanyası başarıya ulaştı.

Faşizme Karşı Savaş kampanyası boyunca, çeşitli mitingler ve Ankara yürüyüşü dışında, Türkiye'nin hemen hemen tüm köşelerinde, köylerde kentlerde ve yurt dışında Türkiyeli işçilerin, emekçilerin yoğun bulunduğu ülkelerde faşizmi ve onun siyasal plandaki somutlanması olan MHP'yi protesto eylemleri yükseltildi. Bu eylemler, yer yer çarpıcı, özgün biçimler kazandı. Meydanlarda, pazar yerlerinde Türkeş'in üzeri gamalı haçlı ve halk düşmanı yazılı maketleri yakılırken, teyp kaseti satan kasetçilerin küçük tezgâhlarından faşizmi sergileyen, protesto eden konuşmaların yükseldiği, Belediye hoparlörlerinden «MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın belgilerini haykırıldığı duyuldu. Aynı belgileri taşıyan afişler, dev pankartlar asıldı, pullar yapıştırıldı ve dağıtıldı. Eylemler banliyö trenlerinde, otobüslerde, yağ ve et kuyruklarında sürdü. Türkiye'nin her köşesi, faşizmle savaşın ve en geniş yığınların en birincil istemleri olan **«MHP-ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın, can güvenliği sağlansın»** isteminin haykırıldığı bir alan oldu.

Her köşe faşizm ile savaş alanıdır

Pazaryerleri, yağ kuyrukları, mahalle araları, alanlar, her köşe, bir faşizmle savaşım alanıdır. Büyük kentlerde demokrasi savaşçıları, tüm büyük pazar yerlerinde eylemlerini sürdürdüler. İşte İstanbul'da, Ortaköy Pazarında yapılan eylemden bir görüntü.

Faşizme karşı savaşımı cezaevlerinde de sürdü

Faşizme Karşı Savaşım eylemi boyunca, sadece alanlar, sokaklar, köyler, kentler değil ceza ve tutukevleri de birer antifaşist savaşım merkezi oldu. Bergama cezaevinde ilerici mahkûmlar, fotoğrafta görüldüğü gibi Türkeş'in maketini yaktılar. «MHP-ÜGD kapatılsın, faşist Türkeş'ten hesap sorulsun» belgilerini yükselttiler. Buca cezaevinin antifaşist mahkûmları cezaevini bir anti-faşist savaşım alanına çevirdiler ve Niğde Cezaevi'ndeki siyasi olmayan tutuklular 161 imzalı bir dilekçe ile kampanyaya katıldıklarını bildirerek MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını ve cangüvenliğinin sağlanmasını istediler. Selimiye Askeri cezaevinde bulunan bir grup ilerici tutuklu da kampanyaya katıldıklarını bildirdiler.

'MHP-ÜGD Kapatılsın, belgisi kentlerde semt-semt yankılandı

Kentlerde semt semt yürütüldü eylemler. İstanbul'un tek semti kalmadı faşizmin protesto edilmediği. Zonguldak'tan Ankara'ya, Bursa'dan Antakya'ya kadar her mahallede, her semtte «MHP-ÜGD kapatılsın, Can güvenliği sağlansın» belgileri yankılandı. İşte Bursa'da, Hürriyet semti işte, Zonguldak..

Yürekleri evlat acısı ile yanan Edirneli analar, «Faşist Türkeş Tutuklansın» diye haykırdı.

Faşizme karşı sa

18 - 24 Ağustos Faşizme Karşı Savas eylemin de. İzmi
ratların ortak istemi «MHP-ÜGD Kapatılsın, Katil T
Dolaylı, dolaysız baskılara ve tüm olumsuz tavırlara
faşist savaşçıların kararlılığını dosta düşmana bir kez

Faşizm tıkacak alanla

suskun ve kaçak

TÜRKİYE'nin dört bir yanından «MHP —ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» sesi sağır kulakların bile duyabileceği biçimde yükselirken, antifaşist saflarda yer almaları gereken kimileri, bu sesi duymazlıktan geldiler ve faşizme karşı savaş kampanyası konusunda tam bir suskunluğu yeğlediler. Bunlar, bu tavırlarıyla, faşizm suçunu değilse bile «faşizm karşısında suskunluk suçu»nu işlediler.

Kendine demokrat diyen basın, «objektif burjuva haberciliği» çerçevesinde bile «haber» sayılabilecek kampanyayı bilinçli olarak sansür etti. Kimi sol ve sosyalist çevreler, çizgiler, «siyasetler» sen-ben hesaplarıyla, sözde gerekçelerle aynı suskunluk içine gömüldüler.

Suskunların yanında kaçaklar da vardı. Antifaşist eylem kaçakları... CHP yöneticileri kendi tabanlarının sesine bile kulak vermekten kaçarak faşizm karşısındaki ikircikli, sallantılı, kararsız tavırlarını bir kez daha sergilediler. Örgütlerine MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın miting ve yürüyüşlerine katılmama talimatı göndermekle yetindiler. Sosyalist partilerden, bazı yörelerde TSİP'in ve TSİP eğilimli gençlik örgütlerinin eylemlere katılmalarına karşın, TİP'in ve yan örgütlerinin heryerde çeşitli gerekçelerle faşizme karşı savaş eylemlerine katılmaktan kaçındığı gözlendi. Sol'da yer alan çeşitli grup ve çizgilerin de, yerel bazı istisnalar bir yana, benzer tavırlara girdikleri görüldü.

Önümüzdeki günlerde mutlaka yenilmesi gereken bu suskunluk ve kaçaklık, susgun ve kaçakların zarar hanesine yazıldı.

Antifaşist kampanya yurt dışındaki işçilerimiz tarafından da kararlı şekilde desteklendi. F. Almanya'daki mitingler büyük ilgi gördü.

Antifaşist savaşçıların tüm yurdu saran belgisi Trabzon da da yankılandı. Alanlarda faşizm lanetlendi. onunla savaşacak güçlerin azmi bin kat daha güçlendi. MHP-ÜGD Kapatılsın, Katil Türkeş Tutuklansın belgisini yükselten Trabzon 'lu savaşçılar şimdi daha kararlı, daha bilinçliler

Ankara'da yapılan mitinglerde insanlık suçu işleyen, eli yüzlerce yurtseverin kanına bulaşmış olan Türkeş'in maketi darağaçlarına çekildi. Sokaklar yurseverlerin, antifaşist savaşçıların belgileriyle çınladı.

aş kampanyası

emekçi halkının, tüm yurtseverlerin, demok
eş tutuklansın belgisi alanlarda yankılandı.
arşın başarı ile gerçekleştirilen eylem, anti
ha gösterdi.

inine
güçler
daydı !

Faşizme karşı eylembirliği

18-24 Ağustos haftası boyunca süren **Faşizme Karşı Savaş** Kampanyası antifaşist savaşımda demokrasi güçlerinin bir ileri adımı, yeni bir kazanımı olduğu kadar, pekçok yönden öğretici oldu. Bu kapsam ve yaygınlıkta bir kampanyanın düzenlenip yürütülmesinden önemli dersler edinildi. Başarılardan örnek alındı, aksayan noktalardan ders çıkarıldı.

Öte yandan Faşizme Karşı Savaş kampanyası bir gerçeği bir kez daha gözler önüne serdi: Demokrasi güçleri'nin birliğine giden yoldaki en somut eylem birliği platformu olan faşizme karşı savaşta, «eylem birliği»nin mutlaka sağlanması zorunluluğu... Bu zorunlu yolda atılacak pekçok adım, aşılacak pekçok engelin bulunduğu, son eylemlerde bir kez daha ortaya çıktı.

Faşizme karşı Savaş kampanyasında, kampanyanın önemi, sorunun can alıcılığı bir yana bırakılarak, işçi sınıfının politik örgütü ve «yolumuz işçi sınıfının politik örgütü, ve «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen demokratik örgütler, kuruluşlar, küçük hesaplarla, sudan bahenelerle, tutarsız gerekçelerle soyutlanmak istendi. Bu olumsuz ve faşizme karşı savaşımın en temel ilkelerini kavramayan tavır en tutarlı ve en yiğit antifaşist savaşçılar olduklarını kanıtlayanların eylemlerini kararlılıklarını bir adım dahi geriletmedi. Ne var ki, faşizme karşı daha yığınsal, daha birlikli ve daha caydırıcı güçle çıkılmasına bir ölçüde engel oldu. Bundan yararlanan ise sadece ve sadece faşist odaklar ve onları korumaya çalışanlardı.

Faşizme karşı güç ve eylem birliğinin ne bahasına olursa olsun sağlanmasının tüm yollarını denemek, tüm boyutlarını zorlamak ve eylem birliğini ne bahasına olursa olsun sağlamak, önümüzde, günün en canalıcı sorunu ve görevi olarak duruyor.

Fevzi Kuruçay'ın anısı anti-faşist savaşımımızda yaşayacak

18 AĞUSTOS İzmit mitinginin **Faşizme Karşı Savaş** kampanyamızda bir başka yeri, bir başka anlamı var. 18 Ağustosu unutmayacağız. Çünkü 18 Ağustos 1979'da, İzmit'te Kocaeli valisinin, İzmit Emniyetinin hazırladıkları bir provokasyon sonucu Fevzi Kuruçay öldürüldü. Anısı, faşizme karşı savaşım tarihimizde yaşayacak. Ve gün gelecek hesabı mutlaka sorulacak.

Fevzi Kuruçay öldürüldüğünde 24 yaşındaydı. İGD Gaziosmanpaşa şubesi kurucularındandı. Yiğit ve kararlı bir militandı, ön saflarda savaşanlardandı.

18 Ağustos'ta Kocaeli Valisi İzmit mitingini son anda iptal ettiğinde miting alanındaydı. Polisler, birçok gençle birlikte onu da yakaladılar. Daha sonra Fevzi'yi ve diğer gençleri ÜGD'nin önünden geçen ve faşist komandolarca tutulmuş bir yoldan salıverdiler. Hem de teker teker. Böylece miting için gelmiş olan gençler faşistlerin arasına salınıyor, tuzağa düşürülüyordu. Fevzi orada MHP'li bir faşist katil tarafından bıçaklandı. Cinayet, bu defa Valinin ve Emniyetin suç ortaklığıyla işlenmişti.

Aradan bir hafta geçti. Faşizme karşı savaşanlar yılmaz. Fevzi'nin öldürülmesini faşizmi protesto için 26 Ağustosta İzmitte yeni bir miting düzenlendi. O mitingte Fevzi'nin annesi yaktı Türkeş'in gamalı haçlı maketini. Bir kez daha «analar doğurmuş, faşistler öldürmüştü.

18 Ağustos'ta Türkiye'nin 40 Merkezinde faşizmle savaş mitingleri vardı. Ancak, bu miting ve yürüyüşler olağanüstü bir engelleme ve baskıyla karşılaştı. Kimi yerde antifaşist mitingler en son anda engellendi ve provokasyonlara alet edilmek istendi. Kimi yerde, miting başvurularına cevap savsaklandı ve mitingler sözde «seçim kurulları» tarafından yasaklandı. Demokrasi güçleri yine de büyük bir kararlılıkla alanları doldurdular. 18 Ağustos'da, miting ve yürüyüşler 25 merkezde başarı ile ve önemli bir katılımla yapılırken, 18 Ağustos'da yapılamayan miting ve yürüyüşler de 18-26 Ağustos haftası içinde tekrarlandı.

İzmit'te, faşistlerin dostu Kocaeli Valisi'nin yol açtığı provokasyon İzmit mitinginin 18 Ağustos'da yapılmasını engellerken bir de şehit aldı saflarımızdan: **Fevzi Kuruçay.** Ama İzmit mitingi 26 Ağustos'da, söke söke, hem de birkaç kat daha görkemli yapıldı. Bursa'da miting, son anda gerekçesiz olarak yasaklandı. Aynı baskılar Zonguldak'tan Gebze'ye, Torbalı'dan Çaycuma'ya kadar, dört bir yanda tekrarlanmak istendi. Bırakalım faşistleri, faşizme kan sağlamakta yarar gören işbirlikçi tekelci çevreleri, onların siyasal sözcülerini bir yana demokrasinin sınırlarını genişletmek iddialarıyla iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümet, bu miting ve yürüyüşler konusunda düşmanca bir tavra girdi. CHP merkezi, örgütlerine gönderdiği genelgelerle «MHP-ÜGD kapatılsın» mitinglerine katılmamasını istedi. CHP ağırlıklı hükümetin valileri, Emniyet müdürleri, faşist katillerin peşine düşmek yerine faşizmi, bu insanlık suçunu protesto eden antifaşist savaşçıların, demokrasi güçlerinin peşine düşmeyi yeğlediler.

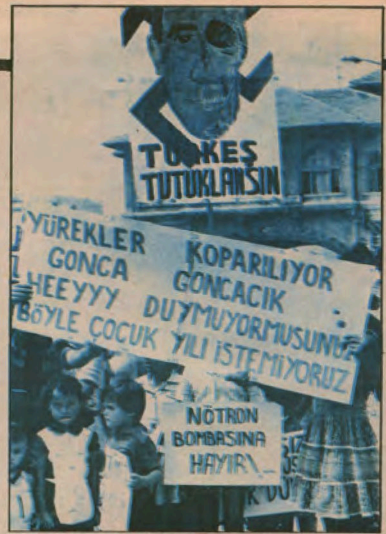
Tüm baskılara, engellere karşın, 18 Ağustos'ta ve sonraki günlerde İzmir'den Mersin'den, Denizli, Söke, Şereflikoçhisar, Antakya, Samandağ, Balıkesir, Manisa Burhaniye, Çerkezköy, Edirne, Ereğli, Antalya, Kayseri, Seydişehir, Bandırma, Eskişehir, Kırıkkale, Adapazarı, Trabzon, İzmit, Bursa, Çifteler, Mahmudiye, Zonguldak, Uzunköprü, Van gibi merkezlerden, çevre il ve ilçelerin de katılımıyla tek bir ses yükseldi: «MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın».

Bu sesin duyulmasını istemeyenler, sesi kısmak için ellerinden geleni ardlarına koymadılar. Bunlara en iyi cevap, ayın 18'inde yaptırılmayan mitinglerin, birçok yer de 25 ve 26 Ağustos'ta tekrarlanması ve faşizme karşı eylemlerin tüm hafta boyunca köylerden kentlerden, tarlalardan fabrikalara kadar dört bir yanda sürdürülmesi oldu.

18 Mart'ta, sadece yurt içinde değil yurt dışında, işçilerimizin yoğun bulunduğu Avrupa ülkelerinde, Federal Almanya'nın birçok kentinde de, yürüyüş ve mitingler düzenlendi.

Binlerce kilometre ötesinden **«MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın»** belgileri Türkiye'ye kadar geldi, tek bir ses olarak yankılandı.

Demokrasi güçleri Ankara kapılarında, sıkıyönetim demokrasi güçlerinin peşinde

Faşizm «Koncacık» yüreklerin de düşmanıdır. Çocuklar «Faşizme Hayır»!» diyor

FAŞİZME karşı savaş kampanyası kampanyaya katılan demokrasi güçlerinin dört koldan Ankara'ya yürümeleriyle noktalandı.

İstanbul - İzmit, Mersin Çanakkale ve İzmir'den hareket eden demokrasi güçlerinin delegelerinden oluşan konvoylar 26 Ağustos sabahı otobüslerle yola çıktılar. Mersin'in portakal bahçelerinin kokusu, Biga'dan çiçekler, İzmit'ten Fevzi'nin anısı, İzmir'den imbat rüzgârının serinliğini ve Türkiye'nin dört bir yanından kucak dolusu yiğitlik, kucak dolusu bilinç, faşizme karşı büyük bir kin ve nefret taşıyarak...

Yol boyu engel doluydu. Ama engelleri aşmaya kararlıydı Ankara'ya gidenler.

Otobüslerde, yürüyüş kollarında, demokratik örgüt temsilcileri, işçi sınıfımızın, sendikaların temsilcileri yanında, şehitlerimizin anaları, babaları da vardı.

27 Ağustos'da demokrasi güçlerinin temsilcileri Ankara sınırlarındaydılar.

Ankara il sınırında, demokrasi güçlerinin temsilcilerini, uzun yollardan gelenleri, demokratik örgütler ve sendika temsilcileriyle CHP Artvin milletvekili Mehmet Balta ve Diyarbakır Milletvekili İskân Azizoğlu karşıladılar. Ankara İl sınırında, Başbakanla görüşmek üzere 42 kişilik bir heyet seçildi. Ancak daha sonra Başbakanlıktan daha az kalabalık bir heyetle görüşüleceği bildirilince 42 kişi arasından seçilen beş kişi Başbakanlığa geldi. Burada kendilerini Başbakan değil, Devlet Bakanı Hikmet Çetin karşıladı. Görüşme sırasında «MHP Kapatılsın can güvenliği sağlansın» istemlerini dile getiren delegasyonun bu istemine, Hikmet Çetin, konunun savcıları ilgilendirdiği cevabını verdi. Bir takım valilerin antidemokratik tutumları konusunda Hükümetin ne düşündüğü sorulunca da, Devlet Bakanı bu konunun İçişleri Bakanını ilgilendirdiğini söyledi. Anlaşılan hükümeti ilgilendiren hiçbirşey yoktu olup bitenlerde.

Daha sonra oyunun son perdesi oynandı. 5 kişilik delegasyon Başbakanlıktan çıkıp, kendilerini bekleyen 37 demokratik örgüt ve şehit aileleri temsilcileriyle buluştuklarında, sıkıyönetim tarafından 42'si birden gözaltına alındılar. Sıkıyönetimin hükümetten bağımsız olmadığını sık sık tekrarlayan ve gerçekten de sıkıyönetimden sorumlu olan hükümet, bir kaç dakika önce görüştüğü bir delegasyonu birkaç dakika sonra Sıkıyönetime tutuklatmıştı. Herhalde bu da ilgilendirmiyordu hükümeti...

Sıkıyönetimde bir gün tutulan demokratik örgüt temsilcileri, burada uzun sorgulardan sonra serbest bırakıldılar. Ancak serbest bırakmanın biçimi de ilginçti ve demokrasi düşmanlığının tam bir örneğiydi. Tüm delegasyon, Ankaradan sonra dönecekleri yurt köşesi neresi olursa olsun, bir otobüse doldurularak İstanbula dönmeye zorunlu tutuldu.

Bu gelişmeler, hükümetin ve CHP sağ yönetiminin faşizm ve MHP konusundaki tutumunun bir özetiydi. Bunca suç dosyasına, sıkıyönetim mahkemelerinden ve sivil mahkemelerden giden bunca suç duyurusuna ve başvurusuna karşın, MHP'nin kapatılmaması, hiç değilse seçimlere kadar zaman kazanılması için türlü tezgâhlar kuran, bir yandan keskin laflar ederken öte yandan el altından türlü hesaplarla faşizmi koruyan CHP sağ kanadının faşizm karşısındaki kararsızlığı ve kaçak oynaması Faşizme Karşı Savaş kampanyası sırasında bir kez daha kanıtlandı.

Faşist katiller ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşırlarken, bir kapıdan tutukevlerine sokulanlar öteki kapıdan salıverilirken MHP ve yan örgütleri hakkında suç dosyaları raflara, odalara sığmaz olmuşken, hükümete bağımlı Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı faşist yuvaların dağıtılması ve can güvenliğinin sağlanması istemini yükseltenleri, bu istemleri hükümete ulaştırmaya gelenleri gözaltına alıyordu.

18-24 Ağustos eylemlerinin sonuçları önemli bir kazanımdır

Tüm engellemelere, Hükümetin yakın tarihte eşi benzeri az görülmüş bir skandal görünümü kazanan tavrına, yani Başbakanlıktan çıkan demokrasi güçler temsilcilerinin sıkıyönetimce gözaltına alınmasına, bir kısım çevrelerin suskunluğuna karşın, Faşizme Karşı Savaş kampanyası, antifaşist savaşımımızda gerçek bir kazanım ve ileri bir adım oldu. Yığınlar, bu kampanya ile, faşizme karşı bir kez daha bilenip bilinçlendirildi. Faşizmin kanlı yüzü, bürünmeye çalıştığı kuzu postlarından soyularak bir kez daha sergilendi, yığınlara tüm çirkinliği gösterildi. Demokrasi güçleri, bu eylemlerle, faşizme karşı savaşımda yeni dersler, deneyler edindiler. Bilendiler, kararlılıkları arttı. Dosta düşmana en tutarlı antifaşist savaşçıların kimler olduğu gösterildi.

Demokrasi güçlerinin faşizme geçit vermemeye kararlı oldukları, bir kez daha ortaya çıktı. Bu savaşımda, demokrasi güçlerine işçi sınıfının örgütlü gücü yol ve yön gösterdi. Yığınlar, o yoldan, işçi sınıfının savaş yolundan yürüyecekler...

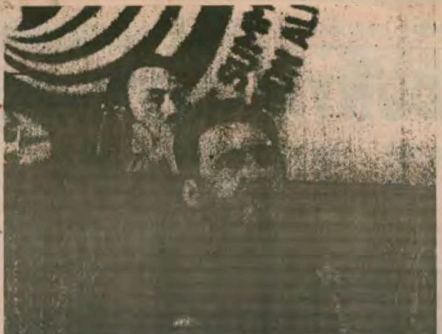

Çocuklar İzmir'de «MHP-ÜGD kapatılsın faşist Türkeş tutuklansın» diyerek; analarının, babalarının ağabeylerinin yanında saf tuttular

Faşistlerin korkulu rüyası işçi sınıfı ve onun yolunda yürüyen ilerici Gençler, Edirne'de omuz omuzaydılar.

BAĞLANTISIZLAR DORUĞU SOSYALİST KÜBA'DA YAPILIYOR

Bu yıl evsahipliği yapacak olan Castro Cezayir Doruğunda konuşurken

BAĞLANTISIZLIK, TARAFSIZLIK DEĞİLDİR

BİRLEŞMİŞ Milletler Örgütü'nün üçte ikisinden fazlasını bir araya getiren Bağlantısız ülkelerin 6. doruk toplantısı Sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da açılıyor. 90'ın üzerinde ülke ile FKÖ ve SWAPO dahil çeşitli ulusal kurtuluş hareketlerini içeren Bağlantısızlar, dünya politikasında yadsınmaz bir etkinliğe sahip bulunuyorlar.

Günümüzde bağlantısızlar hareketinde belli başlı üç grup ülke var: 1- Hindistan, Sri Lanka, Venezuella gibi kapitalist yoldan kalkınmaya çabalayan ancak yeni sömürgeciliğe şu ya da bu ölçüde karşı çıkan ülkeler, 2- Cezayir, Irak Kongo Halk Cumhuriyeti gibi, kapitalist olmayan kalkınma yolunu seçen ve sosyalizme varmayı hedefleyen ülkeler; 3- Küba ve Vietnam gibi, sosyalist yoldan kalkınan ülkeler. Bunlar dışında emperyalizmle doğrudan göbek bağı için de bulunan birkaç ülke de halen hareketin içinde yer alıyor.

Bağlantısızlar, şimdiye dek beş doruk toplantısı yaptı. 1955 Bandung Konferansı ile temelleri atılan Bağlantısızlar hareketi, çıkış noktası olarak antiemperyalist ve antisömürgeci konumlara dayandı. 1961 Belgrad, 1964 Kahire, 1970 Lusaka, 1973 Cezayir ve 1976 Kolombo doruk toplantıları boyunca hareket, nicel ve nitel olarak gelişti.

1973 Cezayir doruğunda sosyalizm yolunu seçen ülkelerin hareke te kabul edilmesi, 1976 Kolombo doruğunda da yeni bir uluslararası düzenin kurulması yolunda onayla nan işbirliği ve eylem programı hareketin antiemperyalist niteliği açısından önemli dönüm noktala rıydı.

Sri Lanka'nın başkenti Kolombo'daki 5. doruk toplantısından bu yana dünyada önemli değişiklikler oldu. CENTO, SEATO çöktü, emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması İran Şahı alaşağı edildi. Afganistanda Nikaragua'da emperyalizmin konumları yıkıldı. Ancak emperyalizmin yeni bloklar kurma, dünya çapındaki bu bloklar zincirini de NATO'ya bağlama politikası halâ yürürlükte. Bu amaçla emperyalizm, Bağlantısızlar hareketini bölmek, birliği parçalamak, hareketi zayıflatmak, ayrılan parçaları da kendi kuracağı askersel bloklara, örneğin Güney Afrika ve Latin Amerika'daki faşist rejimlerin yer alması için gayret gösterdiği SATO'ya sokmak yolundaki çabalarını yoğunlaştırmış bulunuyor.

Tarafsızlık ve bağımsızlık kavramları

Emperyalizm, sosyalist sistem ile gelişmekte olan ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketinin yakın bağlarını, sıcak dayanışmasını baltalamak ve Bağlantısızları bölmek için şu propagandaya ağırlık veriyor:

«İki süper güçten eşit uzaklık, tam bir tarafsızlık.» Pekin yönetimi ile Bağlantısızlar içinde, Pekin'in etkisi altındaki kimi ülkelerde bu tartışmayı körüklüyorlar. ve **«eşit uzaklık»**, **«tarafsızlık»** ilkelerini **bağlantısızlıkla** eşanlamlı gibi gösterme çabasına giriyorlar.

Emperyalizm ve yeni bağlaşığı Pekin yönetimi, Bağlantısızlar hareketini bölmek ve sosyalist dünyadan uzaklaştırıp emperyalizme bağlamak için yine çaba gösterecekler.

Bağlantısızlar hareketinin kurucularından Jawaharlal Nehru şöyle diyordu. **«Özgürlüğün ve adaletin tehdit edildiği ya da saldırıya uğradığı yerde, biz tarafsız olamayız.»** 1964 Kahire doruk toplantısından sonra yayınlanan açıklamada ise şunlar kaydediliyordu: **«Emperyalizm, sömürgecilik ve yeni sömürgecilik, uluslararası gerginliklerin ve çatışmaların ana kaynağıdır, bunlar dünyada barışı ve güvenliği tehdit etmektedir.»**

Bu nedenle «Süper güçler var, biz bunlardan uzak olmalıyız» görüşünü savunmak eninde sonunda dünyada sınıf güçleri dizilişini bir yana bırakmak ve emperyalizmi aklamak anlamına geliyor. Tarafsızlık edebiyatı yapmak, emperyalizmin saldırgan ve sosyalizmin barışçı özünü gizlemeye varıyor. Bağlantısızlara yönelik tehditlerin tümünün emperyalizmden geldiğini örtmeye çabalamak oluyor.

Bütün bu nedenlerle Havanadaki doruk toplantısında emperyalizmin bağlantısızlar hareketi içindeki uzantıları, işbirlikçileri «denge, eşit uzaklık» edebiyatını sürdürürlerken Bandung ilkelerinin gerçek savunucuları ve hareketin birliğinin pekiştirilmesini savunan güçler ve ülkeler, **«özgürlüğün ve adaletin tehdit edildiği ve saldırıya uğradığı her yerde taraflı davranmak, özgürlük ve adaletin yanında saf tutmak kararlılığı»** içindedirler.

Bağlantısızların ilkeleri

Bağlantısız Ülkeler Hareketi'nin temelleri, **1955 Badung Afrika - Asya Konferansı**'nda atıldı. Bu konferansın toplanmasına, **Cemal Nasır** (Mısır), **Jawaharlal Nehru** (Hindistan) ve **Solomon Bandaranaike** (Seylan, sonradan Sri Lanka) öncülük etti. Konferans Hindistan, Endonezya, Birmanya, Seylan ve Pakistan'ın gözetimi altında toplandı. Konferans, katılan ülkelerin dış politikaları için 10 temel ilke benimsedi. Bu ilkeler bugün de bağlantısızlar Hareketinin temelleridir.

1 — Temel insan haklarına saygı göstermek ve Birleşmiş Milletler'in hedef ve ilkelerini gözetmek.

2 — Tüm ulusların egemenlik hakkına ve toprak bütünlüğüne saygı göstermek.

3 — Küçük ya da büyük bütün ulusların ve ırkların eşit olduğunu onaylamak.

4 — Bir başka ülkeye müdahalede bulunmamak ve içişlerine karışmamak.

5 — Her ulusun Birleşmiş Milletler Bildirgesine uygun olarak tek başına ya da kollektif olarak kendini savunma hakkına saygı göstermek.

6 — a) Ortak savunma anlaşmalarına yönelmemek.

b) Diğer ülkeler üzerinde baskı uygulamamak.

7 — Saldırganlık paktlarına girmemek, tehdide başvurmamak ya da toprak bütünlüğüne ve politik bağımsızlığa yönelik kuvvet kullanmamak.

8 — Tüm uluslararası anlaşmazlıkları barışçı yollarla, görüşmelerle, anlaşmalarla, hakemlik kararlarıyla gidermek ve bu barışçı yolları, tarafların, Birleşmiş Milletler Bildirgesi'ne uygun olarak serbestçe seçmeleri.

9 — Ortak çıkarları ve işbirliğini teşvik etmek.

10 — Hukuka saygı göstermek ve uluslararası yükümlülükleri yerine getirmek.

ABD Komünist Partisinin 'nin 22. Kongresi yapıldı

Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi 22. Kongresi, 23-26 Ağustos'ta Detroit'te yapıldı. 22. Kongre, Parti'nin 60. yıldönümünün kutlandığı günlerde açıldı. Kongre Başkanlığına Angela Davis getirildi. 1000 delegenin katıldığı Kongre'ye sunulan Merkez Komitesi Raporunda bu olayın önemi vurgulandı.

Genel Sekreter Gus Hall'ın açış konuşmasında, Amerika'nın içine yuvarlandığı derin bunalımlar incelendikten sonra, «Carter'ın saklanmak için dağlara kaçtığı şu günlerde, fırtına uyarılarını gerçekten ciddiye almalıyız» dedi. (Carter, bir nehir gemisiyle «izine» çıkmıştı.)

Merkez Komitesi Raporu, Amerika'yı ve ayrıca ikili parti sistemini sarsan derin bunalımları inceledi ve ABDKP'nin tekelleri temsil eden hükümetin iç ve dış politikasını reddederek halkın yaşamının iyileştirilmesi, ırk ayırımına son verilmesi, köklü dönüşümler gerçekeştirilmesi, barış ve yumuşamanın derinleştirilmesi uğrunda savaşım verdiğini belirtti. Rapor, SALT-2'nin onaylanması ve Sovyet-ABD ilişkilerinin barış yararına geliştirilmesi gerektiğini vurguladı. Raporda, ABD emperyalizmi'nin Pekin yönetimiyle elele yürüttüğü saldırganlık politikası eleştirildi. Rapor, ABDKP'nin, burjuva milliyetçiliğinin ideolojisi olan maoculuğu reddettiğini açıkladı. Raporda, ABDKP'nin Marksçılık-Lenincilik ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerine sıkıca bağlı olduğu bildirildi.

22. Kongre, ABDKP'nin saygınlığının gün geçtikçe arttığını kanıtlayan bir olaya daha tanık oldu: ABD yönetimi ilk kez diğer ülkelerin Partilerinden Kongre'ye katılmak üzere gelen konuklara vize vermek zorunda kaldı. Konuklar arasında bulunan SBKP delegesi Kongrede şunları söyledi: «Amerikan Komünistlerinin gerici ve ırkçı güçlere karşı, nükleer savaş tehlikesine karşı yürüttükleri savaşım Sovyet insanlarında sıcak bir yankı buluyor.»

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen de Kongre'ye gönderdiği başarı ve kutlama mesajında şunları belirtti: «Kapitalizmin genel bunalımı, Emperyalizmin kalesi ABD'de de giderek derinleşen etkilerini gösteriyor. ABDKP, Amerikan işçi sınıfı, tekellerin artan baskı ve sömürüsüne, tekellerin egemenliğine karşı çetin bir savaş veriyor. Demokratik hakları savunmak ve geliştirmek için savaşıyor. Kara derili halkın, tüm ulusal azınlıkların kurtuluş savaşımını var güçle destekliyor. Emperyalist miltarist çevrelerin SALT-2 anlaşmasını engellemelerine karşı barış ve silahsızlanma uğrundaki savaşı yükseltiyor. ABDKP ile TKP arasında, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde yükselen kardeşlik bağları vardır. Partimiz, kardeş ABDKP'nin, TKP Programının yargılanmasına karşı gösterdiği dayanışmaya büyük bir değer biçiyor. Partilerimiz arasındaki devrimci savaş bağları günden güne güçleniyor.»

Barış savaşımı, sınıf savaşımından, sosyalizm için verilen savaştan ayrı düşünülemez

DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİ VE YUMUŞAMA

DÜNYA Barış güçleri, ülkemiz barış hareketi, İkinci Dünya Savaşının başlangıç tarihi olan 1 Eylülde: **«Bir daha savaş olmasın!»** belgisini yükseltirken, emperyalist güçler, ordu-sanayi kompleksinin parababaları, militaristler ve yayılmacı-şoven Pekin yönetimi savaş kışkırtıcılığı yapıyor, silahlanma yarışını kışkırtıyor, savaş naraları atıyor, sosyalist ülkelere ve ulusal kurtuluş hareketine yönelik nükleer «yıldırım savaş»larının hazırlıklarından dem vuruyorlar.

Bu arada, ülkemizde de sol'da yer alan kimi kesimler, kimi goşist çizgiler, barış savaşımını, «barış içinde yanyana yaşama» politikasını, yumuşamayı ve silahsızlanma çabalarını küçümseyerek, hatta red dederek, sömürücü egemen sınıfların yüzyıllardan beri dayatmaya çalıştıkları «savaş herşeyin babasıdır», «uluslararası ilişkilerde tek hakem, militarist zordur» görüşüne hizmet ediyorlar.

Barış savaşımının, barış içinde yanyana yaşama politikasının, yumuşamanın (detant) ve silahsızlanmanın günümüzde devrimci savaşımdaki rolü kavranmazsa, barış savaşımı ve detant reddedilirse, dünyayı değiştirme, sömürücü sınıfların egemenliğine son verme ve sosyalizmi kurma yolunda hatalı adım atmak kaçınılmazdır.

LENİN'E DE TESLİMİYETÇİ DENMİŞTİ

Marx ve Engels, Birinci Enternasyonalin kuruluş bildirisinde proletaryanın, gücünü haksız ve yayılmacı, savaşların önlenmesi yolunda seferber edeceğine işaret etmişlerdi. Marx, işçi sınıfının önünde duran görevi **«uluslararası politikanın sırlarına dalmak, hükümetlerin diplomatik girişimlerini gözlemek ve gerektiğinde bunlara karşı gelmek»** (1) olarak koyuyor ve şöyle diyordu:

«Böyle bir dış politika uğruna savaş, işçi sınıfının kurtuluşu uğruna savaşın bir parçasıdır.» (2)

1869 yılında ABD ile İngiltere arasında bir paylaşım savaşının patlak vermesi tehlikesi başgösterdiğinde Marx, Amerikan işçi sınıfına seslenirken, uluslararası proletaryanın görevini şöyle tanımlıyordu:

«Size eşsiz bir görev düşüyor: Efendiler savaş çığlıkları atarken, işçi sınıfının tarih sahnesine artık bağımlı bir sürü olarak değil, sorumluluklarının bilincinde olan ve barışı emredebilen bağımsız bir güç olarak çıktığını tüm dünyaya kanıtlamak görevi...» (3)

Marx ve Engels'in protletaryanın önüne koyduğu bu görev, Lenin'in ellerinde yaratıcı bir biçimde geliştirildi. Leninci dış politikanın temelleri atıldı.

Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin yalnızca Leninci dış politikanın hayata geçirilmesi açısından değil, dünyaya barışın dayatılması açısından da bir dönüm noktası olduğunu bilmek gerekir. Çünkü bu devrim, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçişin başlangıcı olmuş; emperyalizm, yalnızca uluslararası ilişkileri belirleme tekelini değil, aynı zamanda uluslararası egemenliğini de yitirme sürecine girmiştir.

Lenin 8 Kasım 1917'de İkinci Tüm Rusya Sovyet Kongresi öncesinde, bir barış bildirgesinin hazırlanmasının sosyalist kuruluş ve dünya devrimci süreci açısından büyük önem taşıdığını açıkladığı zaman, kimi «sol» geçinenler bunun emperyalizme teslimiyet anlamına geldiğini iddia ettiler; barış için savaşım sınıf savaşımından vazgeçilmesiyle eşanlamlı olduğu iddiasını öne sürdüler. Ama genç Soyyet ülkesi, bir yandan uluslararası planda barış içinde yanyana yaşama politikasının önemini vurguluyor, diğer yandan da silahlı karşı devrime, emperyalist müdahaleye karşı şanlı bir savaş yürütüyordu. Lenin: **«Hiçbir zaman önce savaşıp ve sonra barışacağımızı, yani sosyalist kuzu ile kapitalist kurdun sarmaş dolaş olacağını düşünmedik. Hayır! Ama Emperyalizmin bizimle ekonomik alanda savaşıma girmesini sağlamamız büyük bir ilerlemedir.»** (4) diyordu. 1921 yılında emperyalist müdahale ve silahlı karşı devrimin yenilgisinden sonra RKP (B) 10. Tüm Rusya Konferansında yaptığı konuşmasında Lenin barış içinde yanyana yaşama politikasının «devrim ihracatına» engel olacağını iddia eden «sol» serüvencilere de şöyle sesleniyordu:

«Uluslararası devrime ana katkımız bundan böyle ekonomi politikamızla olacaktır. Dünya çapında savaşım, bu alana kaymıştır. Bu görevi çözümledik mi sonsuza dek kazandık demektir.» (5)

DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİ VE «BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA» POLİTİKASI

Lenin'in «sonsuza dek kazandık demektir» sözlerinin ne anlama geldiğini kavrayabilmek için, dünya devrimci süreci ile barış içinde yanyana yaşama politikasının karşılıklı ilişkisine, tarihsel gelişmesine bir göz atmak gerekir.

İlkin barış içinde yanyana yaşama politikasının ve uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanmama, ya da kuvvet kullanma tehdidinde bulunmama anlamına gelen politik yumuşamanın (detantın), **emperyalizme dayatılan bir politika** olduğunu bilmek zorundayız. Barış içinde yanyana yaşama ve yumuşama politikası, sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşımından oluşan dünya devrimci sürecinin **emperyalizme** dikte ettiği bir politikadır. Bu, işçi sınıfının bağımsız dış politikasıdır. Bir geri çekilme ve ödün politikası değil, barışı egemen kılabilmek için verilen savaşımın somutlandığı bir aşamadır.

1922 yılında Cenova'da toplanan ve dünyanın ilk sosyalist devletinin ilk kez çağrıldığı uluslararası konferansa, Sovyet temsilcileri bir barış programı ile gittiler. Emperyalizm, bu programı görmezlikten geldi, bir kenara itti. Sosyalizmin gücü henüz proletaryanın bağımsız dış politikasını tüm dünyaya kabul ettirecek boyutlarda değildi. 1928 yılında Milletler Cemiyetine Sovyetler Birliğinin sunduğu barış önerileri de genel onay görmedi, ama bu kez öneriler arasındaki kimi kavramlar, sözcük ve tümceler devletler arası ilişkilerde kullanılmaya başlanmıştı.

1935'lerde Avrupada faşizm savaş çığlıkları arasında tırmanırken emperyalist ülkeler yeniden bir paylaşım savaşına hazırlanırken, Georgi Dimitrof şöyle diyordu: **«Dünyanın her yanına, Tokyo'dan Londra'ya New York'dan Berlin'e yayılacak bir barış cephesine ihtiyacımız var. Barışsever insanlardan, uluslararası işbirliğinin güçlü hareketinden ve tüm dünya emekçilerinin barıştan yana yürüttükleri etkin girişim ve politikalardan oluşacak bu cephe ile, tüm dünyayı kuşatmalıyız. Öyle kuşatmalıyız ki savaş tüccarlarının katil elleri üzerimizden çekilebilsin.»**

Gerçekten de savaş öncesi ve sırasında geniş bir barış cephesi oluşturuldu, ancak henüz dünya devrimci sürecinin gücü savaşın önüne geçecek boyutlara varmamıştı.

İkinci Dünya Savaşı, faşizme karşı parlak bir utku ile birlikte dünyanın üçte birinin sosyalizm yoluna girmesiyle sonuçlandı. Antifaşist, antiemperyalist güç ve eylem birliği sonucunda kazanılan bu utku, dünya devrimci sürecini hızlandırdı. Savaş sonrasında emperyalizm, silah üstünlüğüne güvenerek, «ilişkilerde kuvvet tehdidi» yani Soğuk Savaş politikasını uygulamaya başladı.

Sosyalist ülkelere ekonomik ambargo koydu. Saldırgan askersel paktlar kurdu. Kapitalist ülkelerde baskıları ve terörü artırdı. Ama bunların hiçbiri, tarihsel süreci, kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecini engelleyemedi. Sosyalizmin üstünlük kazanmasını durduramadı. 1960'lara gelindiğinde bir dizi genç devlet bağımsızlığını ilân ediyor, Sosyalist sistemin kalkınma boyutları bütün dünyaya yansıyor, sosyalizmin savunma gücü artıyor soğuk savaş, ekonomik ambargo, savaş tehdidi gibi emperyalist dış politikalar bir bir iflas ediyordu.

Sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi, ulusal kurtuluş savaşımının gelişme boyutları, 1970'lerde Avrupa'da güvenlik ve işbirliği yolunda bir konferansın gerçekleştirilmesini sağladı. 1 Ağustos 1975'de Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi, diğer adıyla Helsinki Nihai Senedi farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamaları, ilişkilerde kuvvet kullanmama, içişlere karışmama halkların eşitliği ve kendi yazgılarını belirleme hakları gibi sosyalist dış politikanın temel ilkelerini emperyalizme kabul ettirmek anlamına geliyordu. Böylece uluslararası proletarya emperyalizme kendi dış politikasını onaylattırmıştı.

YUMUŞAMA (DETANT) SAVAŞIMINI ENGELLER Mİ?

Goşist çizgiler, yumuşama politikasının (detantın) sınıf savaşımını engellediği görüşündedirler. Barış için, savaşın silahsızlanma uğruna eylemlerin sosyal devrimden vazgeçmekle eşanlamlı olduğunu savunmaktadırlar.

SBKP Genel Sekreteri Leonid Brejnev, SBKP'nin 25. kongresine sunduğu raporda bu konuda şunları söylemiştir: **«Yumuşama ve barış içinde yanyana yaşama, devletler arası ilişkiler kapsamına girerler. Bu, herşeyden önce ülkeler arasındaki anlaşmazlıkların ve uzlaşmazlıkların kuvvet zoru ya da kuvvet tehdidi kullanmadan çözümlenmesi demektir. Yumuşama, sınıf savaşımının yasalarını ortadan kaldırmaz ve bu yasaları ne yok edebilir nede değiştirebilir. Hiç kimse komünistlerin yumuşama adına kapitalist sömürüyle uzlaşacağını, ya da tekelci bayların devrim savunucusu kesileceği spekülasyonlarına kalkışmamalıdır.»**

Bu nokta çok önemlidir. Yumuşamanın devletlerarası bir sorun olduğunu kavramamak, devrimlerin ithal ya da ihraç edilebileceğini kabul etmekle eşanlamlıdır. Bu ise Leninizmin kökünden reddettiği bir görüştür.

Örneğin Türkiye ve yumuşama olgusu arasındaki ilişkileri ele alalım. Türkiye Helsinki Nihai Senedi altına imza attı. Geçen yıl Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında Politik Belge imzalandı. Türkiye ile sosyalist ülkeler arasında önemli ticaret, ekonomik, kültürel bağlar kuruldu, kuruluyor. Devletten devlete olan bu ilişkiler, ülkemizde sınıf savaşını engelliyor mu? Geriletiyor mu Hayat bu soruya «Hayır» cevabını veriyor.

İşçi sınıfının bağımsız dış politikası, **«Barış içinde yanyana yaşama» politikası, devletler ve halklar arasında işbirliği ve fakat toplumsal sistemler, yani kapitalizm ile sosyalizm arasında ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda amansız bir savaşım anlamına gelmektedir.**

Goşist görüşler, yumuşama politikasının, barış içinde yanyana yaşama politikasının «emperyalizme boyun eğme», «devrimleri satma» politikası olduğu savını öne sürerek Leninci dış politikaya karşı çıkıyorlar. Sosyalist ülkeleri emperyalizmle uzlaşmakla suçluyorlar.

«Boyun eğme» savlarını çürütecek en son kanıt, SALT-2 anlaşması konusunda Sovyetler Birliğinin tavrıdır. Bilindiği gibi bu anlaşmanın uzun süre imzalanamamasının ardında yatan neden, emperyalizmin tek taraflı yarar sağlamayı umarak çeşitli manevralara başvurmasıdır. Bugün Amerikan senatosunda SALT anlaşmasına ilişkin olarak süren tartışmalar halâ tek taraflı yarar sağlamayı uman militaristlerin, ordu-sanayi kompleksi temsilcilerinin açtıkları kampanya doğrultusundadır. Sovyetler Birliği, gerek anlaşmanın imzası öncesinde, gerek Viyana'daki Sovyet - Amerikan doruk toplantısında, gerekse içinde bulunduğumuz günlerde yaptığı açıklamalarda tek taraflı yarara asla izin verilmeyeceğini açık, net ve kesin bir biçimde bildirmiştir.

«Devrimlerin satılması» iddiasına gelince. Yumuşama koşulların da devrimlerin satılması, gerilemesi bir yana, antiemperyalist dayanışmanın, sosyalist ülkelerle gelişmekte olan ülkelerin ilişkileri - nin daha da gelişip güçlendiği yadsınmaz bir gerçektir. Yumuşama koşullarının dünya devrimci sürecine katkısı, yalnızca son birkaç yıl içinde İspanya'da, Portekiz'de Yunanistan'da faşist rejimlerin devrilmesi, Afrika'da ulusal bağımsızlık savaşının yükselmesi, İran'da Şahın devrilmesi, Güneydoğu Asya da sosyalizmin güç kazanması gibi dünya devrimci sürecinin nasıl güçlendiğini somutlayan örneklerle sınırlı değildir. Bu konudaki en son örnek, Nikaragua'dır. Sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı, ulusal kurtuluş hareketi, yumuşama politikasının koşullarından yararlanarak, Somoza diktatörlüğünün devrilmesi uğruna savaş veren Nikaragua halkı ile maddi manevi dayanışma görevini titizlikle yerine getirmişlerdir. ABD emperyalizminin açık silahlı müdahalesinin önlenmesi, uluslararası dayanışma kampanyasının örgütlenmesi, kuruculuk için koşulsuz dev boyutlu yardımlar, savaş sırasında yaralanan savaşçıların sosyalist ülkelerde tedaviye alınmaları, bunun açık ve net ifadeleridir.

Bu arada üzerinde önemle durulması gereken bir başka nokta da, günümüz dünyasında yumuşama politikasının en gerçekçi politika olduğu, bir başka almaşığın bulunmadığıdır. Günümüz dünyasın da insanlık bir yol ayrımına gelmiş tir. **Birinci yol**, barış içinde yan - yana yaşama politikasının sürdürülmesi, politik yumuşamanın askersel yumuşama ile tamamlanması, silahsızlanmanın acilen sağlanmasıdır. **İkincisi** ise, patlamaya hazır bir barut fıçısına dönüşmüş olan dünyamızın termonükleer bir felâkete sürüklenmesidir.

Komünistler ve dünya barış güçleri birinci yolun en aktif savunucularıdır. Çünkü, bu toplumsal ilerlemenin, insanlığın geleceğinin güvenlik altına alınmasının yoludur. Emperyalist mihraklar kâr hırsıyla yanıp tutuşan ordu-sanayi kompleksi temsilcileri NATO'cular ve Pekin yönetimi ise sürekli olarak ikinci yola başvurmak istemektedir ler. Bu nedenle barış ile savaş arasında yapılacak bir seçim, aynı zamanda insanlığın geleceği ile insanlığın mahvı arasında yapılacak bir seçimle eş anlamlıdır.

Emperyalizmin, sürekli olarak «doğudan gelen tehdit», «Sovyet tehdidi» demagojisine başvurarak, barış için verilen savaşıma gölge düşürme, sosyalist sistem ile kapi talist ülkeler işçi hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi arasına kama sokma gayretleri içindedir.

Oysa savaşı doğuran ana etken özel mülkiyettir ve sosyalist ülkeler de, üretim araçları üzerinde özel mülkiyet yoktur.

Savunma harcamalarıda sosyalist kazanımların korunması amacıyla yapılır. Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı Mareşal Ogarkov, SBKP organı **«Pravda»** gazetesinde ki yazısında, bu konuya önemle eğilmiş ve sosyalizmi korumak ama cıyla alınan savunma önlemlerinin durdurulmasının, barış, yumuşama silahsızlanma savaşımının gelişmesine ve başarılarına bağlı bulunduğunu kaydetmiş, bu yoldaki savaşımın hızlandırılmasını istemiştir.

PEKİN'İN SAVAŞ KIŞKIRTICILIGI

Burada Pekin yöneticilerinin saldırgan, şoven, savaş kışkırtıcısı politikalarının ardında yatan gerçeklere de değinmek gerekiyor. Goşist çizgilerin bir bölümü Pekin yönetiminin saldırgan, yayılmacı dış politikasını halâ SBKP'ye karşı ve devrim sorununa ilişkin bir tavır olarak lanse etmekte bunun sonucu olarak da dünya devrimci sürecine yönelen açık saldırıları örtbas etme girişimlerine aracı olmaktadırlar. Pekin yöneticilerinin savaş kışkırtıcısı, yayılmacı politikasını, emperyalizmle uzlaşmasını ve dün ya devrimci sürecine emperyalizmle ortak saldırıya geçmesini nasıl açıklamak gerekir?

Bunun bir tek açıklaması vardır: Pekin yönetimi sosyalizmden sosyalizmin ilkelerinden, sosyalist yoldan kalkınmadan vazgeçmiştir. Küçük burjuvazinin ÇKP'de egemen olması, maoculuk, «kültür devrimi», «dört modernleşme», Çin'de sosyalizmden ayrılma süreci nin belli başlı aşamalarıdır. Bugün Pekin yönetimi burjuvazinin kamulaştırılmış mallarını geri vermektedir. Çin'de çokuluslu tekellerin temsilcilikleri açılmakta, bunlar bu ülkede yenisömürgeci kurallara, dayatmalara uygun olarak faaliyet göstermektedir. Çin ile emperyalist ülkeler arasında imzalanan anlaşmaların koşullarında eşit yarar ilkesi gözetilmemekte, Çin deki petrol yataklarının çok uluslu petrol şirketleri tarafından işletilmesi onaylanmaktadır. Güneydoğu Asya ülkelerinde dış ticaretin yüzde 90'ını kontrol etmekte olan Çin Devrimi kaçakları ile ilişkiler en üst düzeye varmıştır. Bölge ülkelerine, Tayland'a Singapur'a Malezya'ya yayılmacı Çin politikasının unsurlarının dayatılması bunda da Çin burjuvazisinin oynadığı rol yadsınmayacak düzeydedir. Bütün bunlar, sosyalizmin ilkelerinin Çin yöneticileri tarafından nasıl terkedildiğinin açık seçik kanıtlarıdır.

Durum böyle olunca da Pekin yönetiminin Kamboçya'da 3 milyon insanın kırımına yol açan sömürgeleştirme politikası, Sosyalist Vietnam'a saldırısı, Zaire'de Mobutu ya omuz vermesi, Şili'de Pinochet cuntasıyla açık işbirliğine gitmesi, Angola'da, Etiyopya'da karşı devrimi desteklemesi ve bölge ülkelerinden sürekli toprak talep etmesi ko layca anlaşılır.

Görüldüğü gibi barış savaşımı, sınıf savaşımından, sosyalizm için verilen savaştan, ayrı düşünülemez. Türkiye İşçi sınıfının örgütlü gücü barış savaşımıyla sınıf savaşını bir birinden ayırmıyor. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen, Bizim Radyo'da kendisiyle geçen yıl yapılan bir röportajda, bunu şöyle ifade ediyor:

«TKP bütün belgelerinde barış savaşımı ulusal bağımsızlık ileri demokrasi ve sosyalizm savaşından ayırmadığını açıklamıştır. Partinin bütün eylemleri de bu yöndedir. TKP barış için savaşırken, yığınları, NATO'ya, ulusal bağımsızlığımızı çiğneyen Amerikan emperyalizmine ve onun içerdeki işbirlikçileri ne, yani tekelci burjuvaziye ve onun vurucu gücü faşist sürülerine karşı savaşa çağırıyor.»

DİPNOTLAR :

1 — Marx, «Uluslararası İşçi Birliği Tüzük Taslağı», MEW,c.16.s.9
2 — AGY, s.13
3 — Marx, «ABD Ulusal İşçi Birliği'ne Mesaj», «MEW, C.16.s.356/357
4 — Lenin, Toplu Yapıtlar, c.31,s.447
5 — Lenin, Toplu Yapıtlar, c.31,s.357
6 — Ürün Sosyalist Dergi, No. 52 s.9.

"Bir daha savaş olmasın"

1 Eylül Dünya Barış günü., tüm barış güçlerine kutlu olsun

20 milyon şehit veren Sovyet halkı «Barışı» böyle karşılamıştı.

1 Eylül 1979 İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasının 40. yıldönümüdür. 55 milyon insanın öldüğü, 90 milyon kişinin ağır yaralandığı, 4 trilyon doların insanların öldürülmesine harcandığı bu savaşın sonucu, insanlığa «Bir daha savaş olmasın» dedirtecek düzeyde korkunç oldu. Tüm dünya, özellikle de Avrupa kıtası, Nazi saldırganlığının başlattığı İkinci Emperyalist paylaşım savaşının acılarını sarmak, yıkıntısını onarmak için yıllar harcadı.

«Bir daha savaş olmasın» belgisini yükselten barışsever insanlık, 1 Eylül'ü Dünya Barış Günü olarak kabul etti.

Başta emperyalistler arası çelişkilerin ürünü olarak, Hitler'in, Almanya'yı, tüm Avrupa ve Afrika, Asya, Latin Amerika'nın zengin bölgelerinden oluşacak dev bir sömürgeci imparatorluk haline getirme hayallerinden kaynaklanan savaş, Nazi Almanyası'nın SSCB'ye saldırmasıyla nitelik değiştirdi. Ancak SSCB'nin savaşa girmesi ikinci dünya savaşının gidişini de değiştirdi.

Savaşın kısa bilançosu şöyleydi:

Savaşa dünya nüfusunun yüzde 80'ini oluşturan 61 ülke katıldı.

Savaşta, 27 milyonu cephede olmak olmak üzere 55 milyon insan öldü. Bu 55 milyonun 20 milyonu, tüm kayıpların yüzde 40'ı Sovyet yurttaşıydı. Nazi orduları toplam 13,5 milyon kayıp verdiler.

Bu savaşta en büyük kayıpları veren Sovyetler Birliği Nazi Almanya'sının yenilmesinde ve savaşın sonuçlanmasında bir numaralı etken, bir numaralı güç oldu. Sovyetlerin İkinci dünya savaşındaki maddi kayıpları 1941 değerleriyle 485 milyar doları buldu. Ülke ulusal zenginliklerinin yüzde 30'unu kaybetti.

İkinci dünya savaşının sonucu çağdaş tarihte yeni bir aşama oldu. Alman faşizmi ve Japon militarizminin yenilgisiyle emperyalist gericiliğin en saldırgan güçlerinin ezilmesi sağlandı. Savaş yıllarında derinleşen, keskinleşen ulusal çelişkiler ise, pek çok Avrupa ülkesinde halk devrimlerinin ve sosyalist devrimlerin başarı kazanmasına yol açtı. Öte yandan, kapitalist bloğun, SSCB'yi, dolayısıyla sosyalizmi yıkabileceği hayali kesinlikle iflas etti. Dünya sosyalizmi savaştan daha güçlü, daha yaygınlaşmış olarak çıktı.

Savaş sonrasında bu korkunç savaşın acılarını yaşamış bir dünyada, barış hareketi büyük bir ivme kazandı. Dünyadaki güçler ilişkisinin sosyalizm lehine değişmesiyle ve sosyalist ülkelerin barış yolundaki büyük katkılarıyla dünya ölçüsünde yeni bir savaşın çıkması engellenebildi, barış ve yumuşama politikaları gündeme gelebildi.

1 Eylül dünya barış günü, tüm barışçı insanlığa, tüm dünya barış güçlerine kutlu olsun.

Nazilerin yenilmesi, emperyalist gericiliğin en saldırgan güçlerinin ezilmesi, insanlığın önüne yeni ufuklar açtı.

BETOYA İŞÇİLERİ işçi sınıfı dayanışmasının en güzel örneğini veriyorlar.

İŞÇİ SINIFIMIZIN EKONOMİK SAVAŞIMI KESKİNLEŞİYOR

İÇİNDE bulunduğumuz dönemde, yarım milyon işçi, toplu sözleşmeler nedeniyle yerli, yabancı tekellere karşı daha da çetinleşen bir sınıf savaşı eşiğinde bulunuyor. Türkiye işçi sınıfının öncü-gücünün 9 Temmuz 1979 tarihli Çağrı'sındaki bu saptamanın doğruluğu günlük yaşamımızda ortaya çıkıyor. Onbinlerce Maden İş çisinin, Tekstil işçisinin tekellere karşı zorlu savaşımlara hazırlandığı bugünlerde yurdun dört bir yanında işçi sınıfımızın ekonomik savaşımı keskinleşiyor.

GENEL-İŞ üyesi binlerce işçi İzmir'de, Diyarbakır'da, Zonguldak Çatalağzında ve başka Belediyelerde greve çıktı. IMF'nin dayatmalarıyla işçi ücretlerini dondurmaya yeltenen CHP ağırlıklı hükümete bu işçi düşmanı kararları tanımadıklarını, tanımıyacaklarını sınıflarının gücüyle gösteriyorlar. Hükümetin antidemokratik grev erteleme kararları da kendisini kurtarmaya yetmiyor. İşçileri bölme girişimleri sökmüyor. Başta sınıf kardeşleri diğer işkollarındaki işçiler olmak üzere, ilerici gençler, ilerici kadınlar grevcilerle omuz omuza. Grevler ulusal demokratik güçlerin tabandaki birliğinin somut bir göstergesi oluyor. İşçilerin kararlılığı karşısında, belediyeler, işçilerin istemlerini kabul etmek zorunda kalıyor, toplu sözleşmeler imzalanıyor.

Bu arada toplu işçi çıkarmalar (tensikatlar) yaygınlaşıyor. İşçilerin toplu işten çıkarmalara karşı savaşım ve dayanışması da yükseliyor. Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu'nun da ortakları arasında bulunduğu **BURSA**'da kurulu otomativ yan sanayii kuruluşu **MAYSAN**'da 85 arkadaşlarının işten çıkarılmasını protesto eden işçiler jandarma marifetiyle fabrikadan çıkarıldılar. Ardından işveren fabrikanın kapatıldığını bildirdi. Ağustos ayının başlarında işçilerin yıllık izne çıkması sırasında 85 işçinin işine son verildiğini bildirmek isteyen işveren, işçilerin direnişi karşısında Maden-İş'le bir protokol yapmak ve yıllık ücretli izin süresince hiçbir işçinin işine son verilmeyeceğine ilişkin güvence vermek zorunda kaldı. Ne var ki iznin son haftasında tensikat işçilere bildirildi. İzin dönüşünde fabrika jandarma birliklerince kuşatıldı. Tensikatın bildirildiği işçilerin fabrikayı terketmesi istendi. Sendika temsilcileri daha önce yapılmış olan protokolü hatırlatarak arkadaşlarını savundular. İşveren tüm işçilerin işlerine son verildiğini, fabrikanın kapatıldığını bildirdi. İşçiler direnişe geçerek fabrikayı işgal ettiler.

Maden-İş bölge temsilcisi ve işyeri temsilcileri gözaltına alındı. Ardından Jandarma, namlulara mermi sürerek fabrikayı boşalttı ve işçileri sanayi bölgesindeki jandarma karakoluna götürdü. Haberin duyulması üzerine bölgedeki fabrikaların temsilcileri karakola gelerek arkadaşlarının serbest bırakılmasını yoksa tüm fabrikalar da direnişe geçeceklerini söylediler. Merkez Komutanlığına götürülen işçiler daha sonra serbest bırakıldılar.

SİNOP'ta işten atılan arkadaşlarının işe iade edilmesi için başlatılan direniş nedeniyle Söksa-İş sendikasının yönetici ve temsilcileri tutuklandı. 46 gün süren tutukluluktan sonra serbest bırakılan yönetici ve temsilciler ile işçiler sendika lokalinde bir toplantı yaparak içinde bulundukları durumu değerlendirdiler ve arkadaşları işe iade edilene dek bu haklı kavgayı sürdüreceklerini bildirdiler.

Şu anda 1200'e yakın işçinin çalıştığı ve tamamlandığında Keban'dan sonra ülkemizin elektrik üretimi bakımından en büyük ikinci barajı olacak olan **OYMAPINAR BARAJI** inşaatında bugüne kadar 600'e yakın ilerici işten çıkarıldı ve yerlerine Seydişehir Alüminyum tesislerinden ve Antbirlik'ten atılan faşist miltanlar yerleştirildi. Baraj inşaatını yabancı inşaat tekelleri yürütüyor. Yoğun iş kazalarının olduğu bu inşaatı geçtiğimiz günlerde eğitim amacıyla gezmek isteyen DSİ işçileri işyerine sokulmadı. Olay yerinde bir konuşma yapan Antalya Enerji-İş Sendikası Genel Sekreteri Tahir Emirdağ, baraj inşaatına gerekli yerlerden izin alarak, sömürü ve baskıyı yerinde görmek için geldiklerini, ancak MHP'yle ilişkisi olduğu söylenen işçi düşmanı işyeri müdürünün ve jandarmaların kendilerine engel olduğunu söyledi. DSİ'nin de-

Demokratik kooperatifçilik hareketi gelişiyor

DEMOKRATİK Kooperatifçilik hareketi yeni bir boyutta, yeni bir içerikte gelişiyor. Bir yandan köylü kooperatifleri kurulur ya da daha önce kurulmuş olanlar canlandırılırken, bir yandan da emekçiler tüketim kooperatifleri halinde örgütleniyorlar.

Demokratik köylü hareketinin ana örgütlerinden biri olan KÖY-KOOP içinde demokratik kooperatifçilik eğilimi gitgide ağır basıyor, tek tek kooperatiflerin yeniden canlandırılarak kooperatif birliklerine katılmaları sürecl yol alıyor. Geçtiğimiz günlerde **DEMİRCİ** ilçesine bağlı **BORLU** bucağında ve **İCİKLER** köyünde, yıllardır işlerliği sağlanamayan üretim kooperatifleri nin kongreleri yapıldı ve çalışmalarına başladılar. Bu kooperatifler KÖY-KOOP'a üvelik için gerekli işlemlerini de tamamladılar.

Bunun yanısıra artan hayat pahalılığına ve «yok»lara karşı, emekçiler tüketim kooperatifleri kuruyorlar. Bir yanda MADEN-İŞ işçi pazarları (MİPAŞ) açılıyor. Kâr amacı gözetmeyen bu işçi pazarlarında Maden-İş üyelerine yiyecek, giyecek ve diğer gereksinim maddeleri piyasa fiyatlarından yüzde 25 daha ucuza sağlanıyor. Şimdiye dek MİPAŞ'lardan üçü **Ereğlide**, **Silahtar**'da ve **Pendikte** işçilerin hizmetine girdi. Öte yandan ülkenin çeşitli bölgelerinde **Halk Tüketim Kooperatifleri** kuruluyor. Bunların sayıları 80'i buldu. Bu kooperatiflerin temsilcileri geçtiğimiz günlerde Ankara'da yaptıkları bir toplantıda HALK-KOOP Merkez Birliğini örgütleme kararı aldılar. Ege Bölgesi Tüketim kooperatifleri Birlik Başkanı Mehmet Ceylan ve Marmara Bölgesi Tüketim Kooperatifleri Birlik Başkanı Naim Tanyeri de ortak bir açıklama yaparak Merkez Birliğini oluşturma faaliyetlerini birlikte yürüteceklerini açıkladılar. Merkez Birliği'nin kurulma kararının alındığı toplantıya KÖY-KOOP Genel Başkan Vekili Selahattin Kök de katıldı ve HALK-KOOP ile KÖY-KOOP arasında işbirliğinin geliştirileceğini belirtti. Bütün bu gelişmeler emekçi halkımızın üretici ve tüketicilerin, tekellerin dayatmalarına karşı örgütlenme bilinç ve kararlılıkları nı gösteriyor.

DOĞU'DAN MEKTUP

Kürt yurtseverleri, eylembirliğine!

ÜLKEMİZDE, faşizmin başlıca ideolojik kalkanı antisovyetizm, antikomünizm ve ırkçı-şoven demagojidir. Burjuvazinin her sıkıştığı dönemde başvurduğu klasik silahların başında «bölücülük» demagojisi gelir. Burjuvazinin bunalımının arttığı MHP, yan örgütleri ve tüm faşist yuvaların sıkıştığı bu günlerde «bölücülük» yaygaralarının tekrar yükselmesi rastlantı değildir. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi, bir yandan Kürt halkı içinde mezhep ayrılıklarını körüklemekte, aşiretleri birbirine kırdırtmakta, diğer yandan faşistlerin giremediği yerlerde de «Apocu» tipi provokasyon yuvaları oluşturmaktadır. Ardından bu provokasyon yuvalarını harekete geçirip, bunların hareketlerini bahane ederek de kamuoyunun dikkatini «bölücülük» yaygaralarıyla faşizmden, MHP'den döndürüp Kürt halkı üzerinde toplamakta ve ırkçı-şoven baskılar alabildiğine yoğunlaştırılmaktadır. Böyle bir dönemde, Doğu'da ortak savaşım, eylem ve cephe birliği, bütün yakıcılığıyla gündemdedir. İşçi sınıfının öncülüğünde, Kürt yurtseverlerinin de içinde yeralacağı antifaşist, antiemperyalist, antişöven cephe oluşmadan demokrasi ve sosyalizm yolunda adım atılamayacağı gibi, Kürt halkının ulusal demokratik haklarının kazanılmasında da adım atılamaz. Kürt halkının kurtuluşuna gönül verenlerle, Kürt yurtseverleriyle işçi sınıfının ortak savaşımın güç ve eylem birliğinden, bunu sağlamak ise, önyargısız grupçu düşünceden arınmış olarak varolan ortak

noktaları geliştirip savunmaktan geçer.

Bugün, güncel olan ortak noktaların en önemlisi, ırkçı-şoven baskılara karşı koymak, MHP ve tüm faşist yuvaların dağıtılması uğrunda savaşmaktır. Faşist saldırılar işçi sınıfına, ilericilere, demokratlara, emekçilere, Kürt halkına, onun kurtuluşu uğrunda savaşım sürdürenlere yönelmiştir. Bu, Kürt ve Türk herkesi birleştiren ortak noktadır. Bu doğrultuda atılan en küçük adımı bile tüm gücümüzle destekliyoruz. Faşist tehlikede sıkıyönetimler de süregenleşiyor. «Şimdi Sıkıyönetim var. Çıkış yaparsak kadrolarımızı polise, sıkıyönetime kaptırırız. Oysa kadroları korumak lâzım. Sıkıyönetim kalksın sonra eylem yaparız» anlayışı yanlıştır. Kadrolar, ancak kitlelerle bağlarını güçlendirmekle, kitle hareketlerini örgütlemekle korunur. Devrimcilerin görevi, elini kolunu bağlayıp sıkıyönetimin kalkmasını beklemek değildir. Devrimcilerin görevi, her türlü koşulda, sınıf savaşımını sürdürmek için yeni yöntemler geliştirmektir. Aksi eylemsizliği doğurur. Eylemsizlik ise, bugünkü ortamda faşist yuvaların işine yarar. Onlara rahat nefes aldırır, ayrıca serüvenci «sol» oportünist akımların, provokasyon örgütlerinin kan toplamasına ortam hazırlar.

Irkçı - şoven baskıları geriletmek, MHP'yi ve tüm faşist yuvaları dağıtmak, faşist tehlikeyi ortadan kaldırmak, Kürt halkının ulusal demokratik haklarını sağlamak için ortak savaşım zorunludur. Kimileri, «biz istersek ortak savaşıma geliriz. Kimse bizi bu konuda zorlayamaz» diyorlar. Bu anlayış zararlı ve tehlikelidir. Aslında bütün antifaşist güçleri ortak savaşıma zorlayan, toplumsal gelişmenin yasalarıdır, burjuvazinin saldırgan politikasıdır, var olan ve dayatan objektif durumdur. Bugün faşizm tehlikesi her zamankinden daha fazla ortadadır. Faşist terör alabildiğine yoğunlaşmıştır. Hiçbir yurtseverin can güvenliği kalmamıştır. Kürt halkı üzerindeki jandarma, komando baskıları doruk noktasındadır. Gerici işbirlikçi tekelci burjuvazi Kürt halkını toptan imha etme planları yapıyor. Kürt halkı üzerinde polisin, sıkıyönetimcilerin keyfi hareketleri sürüyor. Biri birine selam veren demokratik örgüt yöneticileri gözaltına alınıyor. Gözaltı insanları günlerce işkencelere tabi tutuluyor.

İşçi sınıfımız ekonomik demokratik haklar için yüzbinlik grevlere hazırlanıyor. İşçi-köylü bağlaşıklığı gün demdedir. Ve daha sayısızca objektif koşul bizleri ortak savaşıma zorluyor. Ayrılıkçı Kürt hakim sınıflarının dışında herkese bu konuda görev düşmektedir. Bu konuda kararsızlık göstermek, ikircimli davranmak, yılgınlığa düşmek, yok olmayı beraberinde getirir, düşmanın güçlenmesini sağlar. Ortak savaşımın yeri savaş alanlarıdır. Zaman kaybedilmeden savaşım alanlarına çıkılmalıdır. Bu doğrultuda atılan her adımı desteklemek ve ileriye götürmek herkesin görevi olmalıdır. Yapay düşmanlıklar dost güçlere yarar getirmez. Herkese düşen görev «somut durumun somut tahlilinden» hareketle, faşizme, soykırımlara karşı ortak savaşım vermektir. Hayatın kendisi bize göstermiştir ki antifaşist güçlerin ortak savaşımı ile Doğu'da her türlü kitle hareketini örgütlemek için nicel ve nitel potansiyel mevcuttur. Zaman kaybı yaratılmadan beraber yola çıkılmalıdır. Ancak ortak savaşım yoluyla ortak noktalar gelişir, karşılıklı anlayış pekişip güçlenir.

Ticaret Bakanlığına bağlı bir kamu kuruluşu olan YURTAŞ Kepez Konserve Fabrikasında bir yandan sendika değiştirmek isteyen işçilere karşı sarı Tek Gıda-İş Sendikası ile işveren durumundaki Genel Müdürlük tarafından baskılar yoğunlaştırılırken, bir yandan da işçilerin anayasal haklarını, domates üreticisi küçük köylülerin çıkarlarını savunan fabrika yöneticileri ve Fabrika Müdürü açığa alınıyor. Fabrika Tarım Şefi önce kınama cezasına çarptırılıyor, ardından da Bilecik'e sürülüyor. Bu konuda ortak bir açıklama yapan TÜTED, TÜS-DER Türkiye Ziraatçiler Derneği Çanakkale şubeleri, YURTAŞ Genel Müdürlüğünün bu antidemokratik, baskıcı, kıyıcı uygulamalarını nefretle kınadıklarını bildiriyorlar.

Pamukkale Koru Motel'de DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikasının başlattığı grev dördüncü ayını doldurdu. İşçilerin asgari ücrete yüzde 35 zam istediklerini bildiren Oleyis Denizli temsilcisi Hasan Yavuz, işverenin yıllık izinlerini de vermediğini, üstelik toplu sözleşme görüşmelerine oturmak yerine oteli kapatma yoluna gittiğini söyledi. Haklarını aramak için direneceklerini belirtti.

Bursa Can Kiremit fabrikasında çalışan Beton - İş Sendikasına bağlı 220 işçi ise 25 Temmuzdan 11 Ağustos'a kadar sürdürdükleri işi yavaşlatma eyleminde tam başarı kazandılar. Direnişe 45'i kadın olan tüm fabrika işçileri katıldı ve birlikli, kararlı diren̈iş, işçilerin istedikleri ücret zammını almalarıyla sonuçlandı.

İşçi sınıfımızın yurdun dört bir yanından yükselen savaşımına karşı patronlar kuşkusuz boş durmuyor. Beton-İş sendikasının Turgutlu'daki Betoya fabrikasında yetki almasından sonra önce 15, sonra 68 işçiyi işten çıkaran işveren, işçilerin direnişe geçmesi üzerine işyerinde lokavt ilân etti. Beton-İş Genel Sekreteri, yaptığı açıklamada, BETOYA patronunun işveren sendikasına güvenip macera aradığını, ama gerek patrona gerek işveren sendikasına karşı savaşımın sonuna kadar sürdürüleceğini bildirdi. Arkadaşlarının işten çıkarılması üzerine direnişe geçen ve işçi sınıfının sınıf dayanışmasının en güzel örneklerini veren Betoya işçileri «kazanacağız» diyorlar.

GENEL-İŞ İşçileri - kararlı savaşımın sonuçlarını alıyorlar.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN...

Gardiyanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği kuruldu

GAR-DER (Gardiyanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği) kuruldu. GAR-DER Genel Başkanı Ali Aydın bir bildiri yayınlayarak derneğin kuruluş amacının gardiyanların mesleki ve özlük sorunlarını kamuoyuna duyurmak olduğunu belirtti. Bu yolda diğer memur dernekleriyle işbirliği yapacaklarını vurguladı. Gardiyanların tatil günleri de dahil her gün 12 saat çalıştıklarını, iş ve can güvenliklerinin olmadığını, çeşitli haklarının verilmediğini söyleyen Ali Aydın bu sorunların çözümünde ana etkenin çağdaş bir yaklaşımla cezaevlerinde yönetici-gardiyan-mahkum diyalogunun kurulması olacağını belirtti.

Marmara KÖY-DER Tahtacı köyü şube kongresi yapıldı

MARMARA KÖY-DER Tahtacı köyü şubesi kongresi geçtiğimiz günlerde yapıldı. Köy halkının ilgiyle izlediği kongrede konuşmacılar sorunlarını dile getirdi, işçi-köylü bağlaşıklığının önemini vurguladı ve halkımızın can düşmanı olduğu iyice açığa çıkan MHP ve ÜGD'nin kapatılmasının, faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı eylem ve cephe birliğinin kurulmasının önemini belirttiler. Hıdır Konur, Şakir Yılmaz ve Muharrem İbiş'in yönetime seçildiği kongrede 1 Mayıs 1980'e yığınsal olarak katılma kararı alındı.

Uzunköprü'de faşist saldırılar yoğunlaştı

UZUNKÖPRÜ'de, aralarında İGD, TÖB-DER ve HALKEVİ şubelerinin bulunduğu 15 demokratik yığın örgütü temsilcisi ortak bir açıklama yaparak son günlerde UZUNKÖPRÜ'de antidemokratik baskıların, MHP'li ve ÜGD'li faşistlerin terör ve saldırılarının yoğunluk kazandığını belirttiler. Yapılan saldırıları tek tek sıralayan demokratik yığın örgütleri temsilcileri, bu saldırılarda ÜGD binasının KÜLLÜK adlı kahvenin ve Uzunköprü çarşısındaki bir pasajın üs olara kullanıldığını açıkladılar. Bildiri şöyle son buluyor: «Biz aşağıda isimleri bulunan demokratik kuruluş ve kişiler, Uzunköprü'de daha geniş boyutlu olaylar olmadan yetkilileri uyarıyor, bu konuda MHP'li ve ÜGD'li saldırganların saldırılarına karşı önlem almaya çağırıyor ve tüm kamuoyuna; MHP'li ve ÜGD'li faşistlerin, şayet bir önlem almazsa yetkili mercilerin gelişecek olayların sorumlusu olacağını duyuruyoruz.

TÜMİS Bursa şube kongresi yapıldı

TÜMİS (Türkiye Müzik İşçileri Sendikası) Şubesi kongresi yapıldı. Kongreye MADEN-İŞ 13. Bölge Temsilciliği, Tekstil Bursa Şubesi, İLD, İKD, TÜS-DER Bursa şubeleri katıldı. İKD Genel Başkanı Beria Onger'in TÜMİS İstanbul ve Eskişehir şubelerinin mesajları okundu. Yapılan seçimlerle Yaşar Kımıloğlu, Erhan Sığmaz, Suat Hazar, Sedat Öztürk, Lütfü Yeşilbahçe, Selim Ünlüyayla ve Sabri Tunçbilek Yönetim Kurulu üyeliklerine getirildiler.

Yeni doğan köyünde KÖY-DER şubesi açıldı

SÖKE'nin Yenidoğan köyünde KÖY-DER şubesi açıldı. Şubenin açılışı için bir Gece düzenlendi. Yenidoğan Köyü halk türküleri korosunun İGD folklor ekibinin Ramazan Kırtaş ve Murat Uyanık'ın sazlarıyla katıldıkları, gecede, köylüler, kadın erkek, çoluk çocuk, yaşlı genç, «Yaşasın işçi-köylü birliği», «Faşizme geçit yok» «MHP-ÜGD kapatılsın, faşist Türkeş tutuklansın» belgilerini coşkuyla tekrarladılar.

Bulgaristan halkı 9 Eylül'ün 35. yıldönümünü kutluyor

9 Eylül 1944, dost Bulgaristan halkının savaşa, faşizme, emperyalizme karşı barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımında utkuya ulaştığı gündür. Bu utku bir günden bir güne kazanılmamıştır. Bulgaristan Komünist Partisi'nin Dimitrof'un önderliğinde başarıyla uyguladığı ardıcıl bağlaşıklık politikasının, Bulgaristan halkının devrimci - demokratik geleneklerinin eseridir.

9 Eylül'e giden yol, BKP'nin Leninciləşme sürecine girmesiyle doğrudan bağlıdır. Bu süreç Oktobr Devrimi'nin utkuya ulaşmasıyla başlamış, ilerlemeli- gerilemeli oldukça uzun bir zaman almıştır.

Demokrasi savaşımı ile sosyalizm savaşımının tek bir bütün halinde ele alınıp faşizme karşı demokrasiden yana güçlerin tümünün tek bir cephede birleştirilmesi taktiği, Komintern'in 7 nci Kongresini izleyen dönemde tüm komünist ve işçi partilerinin olduğu gibi BKP'nin savaş gündeminden de baş köşeyi işgal etmiştir. Bu anlayıştan hareket eden BKP, bir yandan «aşağıdan» yığınları birleştirmeye çalışırken, buna bağlı olarak bir yandan da «yukarıdan», faşizme ve savaşa karşı olan tüm siyasal partileri, örgütleri, kişi ve kuruluşları tek bir savaşım cephesi içinde biraraya getirmeye çaba harcamıştır. BKP, bu süreç içinde hem sağ oportünizme, hem de sol dogmatizme ve serüvenciliğe karşı ardıcıl olarak savaşım yürütmüştür.

1941 yılına gelindiğinde, Bulgaristan bir yanda faşist devletler bloğuna sokuluyor, bir yanda da Nazi Almanyası Sovyetler Birliği'ne karşı saldırıya girişiyordu.

BKP Merkez Komitesi tam bu sırada Nazi sürülerine ve Bulgar faşistlerine karşı silahlı savaşım kararı aldı. BKP Yurtdışı Bürosu, silahlı savaşın örgütlenmesi için ülkeye birçok militan gönderdi.

1941 yılı sonlarında, savaşın gidişinde Hitler ordularının kaçınılmaz bozgununu gösteren bir takım değişiklikler oldu. 1941 Aralığı'nda, Kızıl Ordu Nazileri Moskova önünde yenilgiye uğrattı. 1942 Ocağı'nda aralarında Sovyetler Birliği'nin, İngiltere'nin, ABD'nin de bulunduğu 26 devlet tüm güçlerini faşistlere karşı kullanacaklarına ve tek yanlı barış anlaşması imzalamayacaklarına ilişkin bir deklarasyon imzaladılar.

Bulgaristan artık antifaşist savaşın yığınsal demokratik bir örgütlenmesinin sağlanması ortamında bulunuyordu. Nitekim BKP Yurtdışı Bürosu 17 Temmuz 1942'de «Hristo Botef» radyosu aracılığıyla Vatan Cephesi'nin programını yayınladı; Merkez Komitesi nezdinde Vatan Cephesi Komisyonu kuruldu. Bu komisyon Vatan Cephesi'nin programını yaydı, örgütlerini kurdu, diğer politik parti ve örgütlerle cephe görüşmelerini yürüttü. 1942 yılının sonlarına gelindiğinde, ülkede komünistlerin, Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği üyelerinin, sosyal- demokratların yer aldığı 100'e yakın Vatan Cephesi komitesi kurulmuştu.

1942 yılının sonları ve 1943'ün başları, Sovyet halkının Nazi ordularına karşı yiğit direnişinin damgasını taşır. 1943 Şubat'ında Nazi ordularının Stalingrad'da bozguna uğramaları İkinci Dünya Savaşı'nın akışını kökten değiştirmeye uğrattı. Bu değişiklik Bulgaristan'ı doğrudan etkiledi. Faşizmin yenilmezliği efsanesi yıkıldı, faşist ülkeler blokunda bunalım doğdu. Bu gelişmeleri değerlendiren BKP Merkez Komitesi 1943 Şubatı'nda silahlı ayaklanma direktifini yayınladı. Parti silahlı gücleri yeniden örgütlendi. Bir yandan da yığınlar arasındaki çalışmalara yeni bir hız verildi. Grevler,-sabotajlar, protestolar birbirini izliyor du. Bu ortamda 1943 Ağustos'unda Vatan Cephesi Ulusal komitesi kuruldu. Bu komiteye BKP Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği Pladne kanadı, Sosyal Demokrat Parti, Zveno Politik Birliği, bazı yığın örgütlerinin temsilcileri katıldı. BKP Merkez Komitesi 5 Eylül 1943'te bir bildiri yayınlayarak tek çıkış yolunun faşist düzeni devirip yerine bir halk demokrasisi hükümeti kurmak olduğunu belirtti.

9 Eylül silahlı ayaklanmasının öyküsü

1944 Ocağı'ndan itibaren Sovyet ordularının ilerleyişi faşist kesimlerde kargaşa ve paniğe yol açtı. Buna bağlı olarak Bulgaristan'da 1944 yılıyla birlikte yığınsal partizan hareketi başlatıldı. Nazilerin uğradığı yenilgiler ve Romanya'da faşist koalisyona son veren antifaşist ayaklanma da bunlara eklenince, Bulgaristan'da faşist hükümetin üstesinden gelemeyeceği bir bunalım doğdu. BKP Merkez Komitesi bu uğrağın ülkenin gelişimindeki önemini tam zamanında değerlendirdi. 26 Ağustos 1944'te, BKP Merkez Komitesi Bulgaristan için saatin 12'yi vurduğunu, Bulgaristan'ın yazgısının artık yalnız ve yalnızca halka ve yurtsever savaşçılara bağlı olduğunu vurguladı. Ağustos sonlarında Vatan Cephesi Ulusal Komitesi bir manifestoyla yığınları «halkın Vatan Cephesi Hükümeti'nin kurulması» için gözüpek ve aktif bir savaşıma çağırdı. Böylece tüm ülkede silahlı ayaklanma için hazırlıklara başlandı. Faşist düzene vurulacak ana darbenin yerinin ve zamanının doğru seçilmesi büyük önem taşıyordu. Ülkedeki somut durum analiz edilerek ana darbenin Sofya'da vurulmasına karar verildi.

Bu sırada burjuvazi hükümet değişiklikleriyle hem yığınları, hem de uluslararası planda demokrasi güçlerini oyalayabileceğini umuyordu. Ne var ki bu manevralar tutmadı. 5 Eylül'de Sovyetler Birliği Bulgaristan'a savaş ilan etti. Gerici kesimlerin, korkusu ve dağınıklığı tam bir bozguna dönüştü. Devrimci hareket ise yeni ve güçlü bir destek kazandı. BKP Merkez Komitesi silahlı ayaklanma planını hemen onayladı ve ayaklanma 6 Eylül'de başlatıldı. Kent ve kır emekçileri faşizme karşı, bir halk hükümeti için başkaldırdılar. Sürekli mitingler ve gösteriler yapılıyor, grevler birbirini izliyordu. 7 Eylül'de Sofya'da binlerce kişinin katıldığı büyük bir miting yapıldı; polis göstericiler üzerine ateş açtı. Plavdivde tütün işçileri yığınsal bir greve kalktılar. Pernik'te madencilerin grevi kana boğuldu: 6 işçi öldürüldü, 13 işçi yaralandı. Faşizmin içinde boğulacağı kan denizi kabarıyordu. Nitekim 6 Eylül'den 8 Eylül'e kadar birçok yerde Vatan Cephesi komiteleri yönetimi ele geçirdi. 8 Eylül'de kızıl Ordu Bulgaristan-Romanya sınırını geçti ve kent ve köylerdeki halkın coşkulu heyecanıyla karşılandı. Bunun üzerine BKP merkez Komitesi ayaklanmanın ana darbesini vurmak için en elverişli zamanın 8-9 Eylül gecesi olduğu yargısına vardı. Ana hedef Savaş Bakanlığı'nın elegeçirilmesiydi. Bakanlığın çeşitli servisleri dışında, hükümet, ordu yüksek komuta heyeti, polis yöneticileri de bu Bakanlıkta çalışıyordu.

Bu kalenin hızla ele geçirilmesiyle eski düzenin başı koparıldı ve ayaklanmanın yayılması için elverişli koşullar sağlandı. PTT merkezi, Bakanlıklar ve merkezi demiryolu istasyonu ele geçirildi. Belirleyici hücumun başarıyla yapılmasından sonra şafakta yeni başbakan Kimon Georgiev radyodan Vatan Cephesi hükümetinin bildirisini okudu ve bileşimini bildirdi. Hükümette 4 siyasal grubun temsilcileri bulunuyordu. Bu haber tüm Bulgaristan'da büyük bir coşkuya yol açtı. 9 Eylül akşamına kadar ülkenin hemen her yerinde Vatan Cephesi iktidarı kuruldu.

Dimitrof 9 Eylül utkusu konusunda şöyle diyor: **«9 Eylül 1944 antifaşist halk ayaklanması ile Sovyet ordularının Balkanlardaki başarılı ilerleyişleri birleşince, yalnızca ayaklanmanın utkusu kesinleşmekle kalmadı, bu aynı zamanda ayaklanmaya bir itici güç verdi ve onu yönlendirdi. Faşizme karşı 20 yıldır biriken nefret ve emekçi halkın faşizmi yıkmak yolundaki kararlılığı, karşı konulmaz bir güçle parladı ve faşist düzeni bir darbede yok etti.»**

9 Eylül ülkedeki politik güçler oranında köklü değişikliklere yol açtı. Monarşik-faşist burjuvazi iktidardan uzaklaştırıldı, işçi sınıfının hegemonyasında ulusal-demokratik güçler iktidara geldi. Demokratik halk iktidarının kurulması, kapitalizmden sosyalizme geçişin başlangıcını belirledi. 9 Eylül silahlı ayaklanması burjuvaziyi sınıf olarak ortadan kaldırmadı. Kapitalizmin temel çelişkisi işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişki, daha sonraki dönemde de sürdü.

Halk demokrasisi bir burjuva demokrasisi değildi, işçi sınıfının önderliğini kabul eden halkın büyük çoğunluğunun çıkarlarını dile getiren bir demokrasiydi. Bu nedenle Vatan Cephesi Hükümetinin Programı, üretim araçlarının özel mülkiyetini ve özel girişimi koruyucu önlemler aldı, fakat aynı zamanda burjuvazinin ekonomik gücünü de kısıtladı ve ulusal ekonominin emekçi halkın çıkarları doğrultusunda gelişebilmesini sağladı. 1946 sonlarına gelindiğinde Vatan Cephesi programı uygulanmış ve hatta bazı konularda program aşılmıştı. Bu dönemde BKP'nin emekçi halk arasındaki saygınlığı artmış, Vatan Cephesi politik açıdan sağlamlaşmıştı. 1946 Ekiminde yapılan seçimlerde emekçi halkın çoğunluğu BKP'ye oy verdi ve Dimitrof başkanlığında yeni bir hükümet kuruldu. Böylece sosyalist toplumun kurulması için tüm maddi, ekonomik ve politik ön koşullar sağlanmış oluyordu. 1947'den itibaren Bulgaristan'da planlı sosyalizm kuruculuğu dönemi başlatıldı.

9 Eylül Devrimi'nin 35'inci yılında bugün Bulgaristan gelişmiş sosyalist toplumu kuruyor. Devrim öncesinde her yarım saatte bir kişinin verem'den öldüğü, her altı kişiden birinin cezaevlerinde, toplama kamplarında ya da polis merkezlerinde bulunduğu Bulgaristan'da, bugün insanlar sömürü nedir, eşitsizlik nedir, işsizlik nedir bilmeyen bir gelişme içinde bulunuyorlar.

SAVAŞ YOLU Haftalık Gazete
Sahibi: Oya BAYDAR
Yazıişleri Müdürü: ALİ İHSAN ÖZGÜR
Hikmet GÜRİŞ
● YÖNETİM YERİ : 3. Beyler Eminsoy İşhanı K. 3 No: 304 - Kemeraltı - İZMİR ● BANKA HESAP NO. Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● ABONE KOŞULLARI: Yıllık 400 TL., 6 Aylık 200 TL. 3 Aylık 100 TL. ● YURT DIŞI ABONE: F. ALMANYA 80 DM. HOLLANDA 100 GULDEN FRANSA 180 FF. ● İLAN KOŞULLARI: (İç Sayfalar) sütun cm. 50 TL. ● DİZGİ: Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● BASKI: S.S. Tükel - Gazetecilik ve Matbaacılık Gazi Bulvarı No: 18 — İZMİR ● SON BASKI TARİHİ 5 EYLÜL 1979